

Letnik XXX – št. 5, maj 2023

Glasilo občine Trzin

odsev

KUD Franc Kotar Trzin
Društvo praznuje 100 let
delovanja

Florjanova nedelja
Praznovanje z gasilskim
ešalomom združeno z veselico

Častni občan Trzina
Pogovor z Antonom Peršakom

Zdravje v občini Trzin
V ožjem izboru za pridobitev naziva
občina zdravja 2023

ZDRAVO

čas za sejanje
dobrih misli in
navad!

izbrano iz kataloga ugodnosti

OMEGA 3

Prehransko dopolnilo z omega 3 maščobnimi kislinami v obliki mehkih kapsul, 60 mehkih kapsul.

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 17,11 €

cena s Kartico zvestobe

13,69 € + 3 **POPUST: 20 %**

B-KOMPLEKS

Prehransko dopolnilo z vitamini skupine B v obliki žvečljivih tablet, z okusom pomaranče, s sladkorjem, 60 žvečljivih tablet.

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 7,19 €

cena s Kartico zvestobe

5,75 € + 2 **POPUST: 20 %**

ALOE OLJE, ALOEVERTA X2

Za nego kože s sokom aloe vere, izvlečkom kamilice, oljem mandlja in jojobe ter eteričnimi olji čajevca in sivke, 50 ml.

redna cena: 12,90 €

cena s Kartico zvestobe

10,32 € + 3 **POPUST: 20 %**

LAK ZA NEGO NOHTOV VITRY

Ščiti in krepi poškodovane, krhke, razcepljene in lomljive nohte, 10 ml.

redna cena: 17,90 €

cena s Kartico zvestobe

14,32 € + 3 **POPUST: 20 %**

DNEVNA KREMA

Vsakodnevna nega kože obraza in vratu, z vitamini C in E, 50 ml.

redna cena: 7,01 €

cena s Kartico zvestobe

5,61 € + 2 **POPUST: 20 %**

POSIP ZA OTROKE MALČEK

Za vsakodnevno nego dojenčkov po kopanju in previjanju, za zaščito pazduh, kožnih gub, vratu in dimelj, 100 g.

redna cena: 6,47 €

cena s Kartico zvestobe

5,18 € + 2 **POPUST: 20 %**

Za več informacij prelistajte nov **katalog ugodnosti** ali nas pokličite

na brezplačno telefonsko številko
080 71 171!

Cene s popustom iz ZDRAVO - kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarne Ljubljana, specializiranih prodajalnah LL VIVA (v okviru razpoložljivega asortimana) in v Spletni Lekarni Ljubljana na www.lekarnaljubljana.si izključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarne Ljubljana ter zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Ponudba velja od 20. 4. do 12. 6. 2023 oz. do prodaje zalog.

plačan oglas

PEUGEOT 2008

ZA 19.990 €

+ KASKO ZA 1 €

5 LET
JAMSTVA

MOJ
PEUGEOT

peugeot.si

PEUGEOT REPOZICIJA TotalEnergies Poraba v kombiniranem načinu vožnje po WLTP ciklu: od 0 do 6,7 l/100 km. Izpuh CO₂: od 0 do 153 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6. Vrednost specifične emisije dušikovih oksidov NOx: od 0 do 0,0700 g/km. Emisije trdnih delcev: od 0 do 0,00090 g/km. Število delcev: od 0 do 2,69. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2.5} ter dušikovih oksidov. Cena velja za model Peugeot 2008 ACTIVE PACK 1,2 PureTech 100 z opcijama WY38 in WV71, oranžne Fusion barve, v katero je vključen Levji bonus 2.200 EUR.

RODEX d.o.o., Rova, Rovska cesta 2, 1235 Radomlje, tel. 01 729 92 00, www.rodex.si

RODEX

plačan oglas

Fotografija: MPP

Odsev, glasilo Občine Trzin

→ Na naslovnici

Ob pogledu na zorane njive in s soncem obsijana prostrana 'zlata' trzinska polja in travnike, ki jih od Trzina ločuje železniška proga, je v začetku maja marsikomu zastal dih.

Glavna in odgovorna urednica:

Metka Pravst Primožič, trzin.odsev@gmail.com

Uredništvo: Tanja Bricelj, Tanja Jankovič, Miha Pavšek, Dunja Špendal, Barbara Kopač, Peter Hudnik, Majda Šilar

Redni avtorji prispevkov: Nina Rems, Nataša Pavšek, Brigita Ložar, Katja Rebolj, Matjaž Erčulj, Janez Gregorič, Andrej Grum, Boštjan Guček, Andrej Nemec, Ema Nemec, Jožica Trstenjak, Milica Erčulj, Saša Hudnik, Valentin Orešek, Maja Brozovič, Miha Šimnovec, Anže Kosmač, Tatjana Prašnikar Đuran, Miha Gradišek, Bogdan Dolenc, Rastko Kotar, Mojca Tavčar, Anita Omerzu Tome

Avtorji fotografij: Zinka Kosmač, Tanja Jankovič, Miha Pavšek, Barbara Kopač, Peter Hudnik, Nina Rems, Tjaša Jankovič in drugi

Lektoriranje:

Mirjam Furlan Lapanja

Tehnično urejanje, prelom, priprava za tisk in tisk:

Specom d. o. o.

Oglasno trženje:

Podjetja, ki poslujejo v občini Trzin in okolici ter želijo objaviti tiskani oglas na naših straneh, se za trženje oglašnega prostora obrnite na Bojana Rauha, bojan.rauh@specom.si, ali pokličite 040 202 384.

Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 1.500 izvodov. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v Trzinu.

ISSN 1408-4902

V skladu z uredniško politiko in glede na razpoložljivost prostora v glasilu Odsev si pridržujemo pravico do objave ali neobjave ter krajšanja in preoblikovanja prispevkov.

Gradivo za naslednjo številko oddajte najpozneje do ponedeljka, **5. junija 2023**. Prispevke pošljite v elektronski obliki na naslov uredništva:

trzin.odsev@gmail.com.

Odsev izdaja Občina Trzin.

Uredništvo Odseva: Mengeška cesta 22,
1236 Trzin

Občina Trzin

Spletna stran: www.trzin.si
e-pošta: info@trzin.si

Telefonske številke:

01/ 564 45 43, 01/ 564 45 44, 01/ 564 45 50
Faks: 01/ 564 17 72

Uradne ure:

Ponedeljek: 8.00–14.00
Sreda: 8.00–13.00 in 14.00–18.00
Petek: 8.00–13.00

Informacije o prireditvah in dogodkih v občini Trzin so na voljo tudi v občinskem informativnem središču na Ljubljanski cesti 12/f oz. na telefonski številki 01/ 564 47 30.

Čast

V čast mi je, da lahko javno čestitam Antonu Peršaku, novemu častnemu občanu Trzina, ki ga v pogovoru predstavljamo kar v majskem Odsevu, saj bomo zaradi zaključka redakcije o slavnostni akademiji ob prazniku Občine Trzin lahko poročali šele v junjski izdaji. Čestitam pa tudi vsem prejemnikom občinskih priznanj in dobitnikom nagrad. V ponos nam je lahko, da ima Trzin toliko izjemnih posameznikov, ki se na različnih področjih trudijo za dobrobit občanov ali kako drugače izstopajo v domačem kraju in celo zunaj njegovih meja. Prav je, da občina opozori na takšne posameznike in jim s priznanji izkaže spoštovanje.

Z vsem spoštovanjem pa vas tokrat vabim k prebiranju številnih zanimivih vsebin, ki so zaznamovale april in začetek maja.

April je bil slavnosten za Kulturno-umetniško društvo Franc Kotar Trzin, ki praznuje sto let delovanja. Ob tej priložnosti so v predverju Centra Ivana Hribarja pripravili zanimivo razstavo, ki je bila na ogled skoraj ves april, in v trzinski hram kulture občane vabili na številne brezplačne predstave in delavnice. Njihovega praznovanja pa še ni konec, saj ob koncu praznovanja stoletnice delovanja pripravljajo še koncert skupine Orlek, ki bo v soboto, 27. maja 2023, v prostorih kulturnega doma.

Prejšnji mesec so različna trzinska društva za svoje člane pripravila številne izlete po Sloveniji, o katerih poročamo na naših straneh, pišemo pa tudi o tem, kako je lepote našega kraja in dejavnosti v njem trzinsko turistično društvo predstavljalo obiskovalcem Arboretuma Volčji Potok.

Ljubitelji kolesarjenja so se že lahko podali po uradno odprti regionalni kolesarski povezavi skozi Mengeš vse do Kamnika. Ljubitelji teka pa so se udeležili že 25. teka Petra Levca Skirca Trzin, zaradi katerega so bile začasno zaprte nekatere trzinske ulice. Ponovno zaprte ceste pa je bilo tudi v maju, ko so praznovali gasilci, ki so Florjanovo nedeljo združili z odmevno gasilsko veselico.

Naj opozorim še na Festival nabiralništva, ki bo prvič potekal 3. in 4. junija po vsej Sloveniji, bo pa v okviru festivala tudi v Trzinu potekala delavnica s Katjo Rebolj, ki za Odsev vsak mesec pripravlja poučne vsebine o divjih rastlinah in koristne recepte za pripravo jedi iz njih.

Da je treba na vsakem koraku skrbeti za svoje zdravje, se zavedajo tudi na naši občini, saj se potegujemo za pridobitev naziva občina zdravja 2023. Vabljeni k prebiranju povzetka občinskih dejavnosti in projektov, ki se dotikajo zdravja, morda se vam bo porodila kakšna nova pobuda. Iz majhnih pobud se namreč lahko razvijejo pomembne dejavnosti, ki jih je naša občina vedno pripravljena podpreti.

Foto: Helena Kermelj

Metka Pravst Primožič,
glavna in odgovorna urednica

Skupna občinska uprava občin Trzin, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče, Vodice

Medobčinski inšpektorat in redarstvo

Mengeška cesta 9, 1236 Trzin
e-pošta: inspektorat@trzin.si

Telefonska številka:

01/564 47 20
Faks: 01/564 47 21

Uradne ure:

Ponedeljek: 9.00–11.00
Sreda: 9.00–11.00

Četrta redna seja občinskega sveta

Četrta redna seja trzinskega občinskega sveta je potekala v sredo, 19. aprila, v sejni sobi v pritličju občine, na njej so svetniki obravnavali kar dvajset točk dnevnega reda.

Po potrditvi zapisnika tretje redne seje Občinskega sveta Občine Trzin z dne 15. februarja 2023 in prve izredne seje z dne 21. marca 2023 je pod drugo točko sledila seznanitev s poslovnim poročilom Centra za socialno delo Osrednja Slovenija – vzhod za leto 2022, poročala je direktorica centra Andreja Rihter, ki je pod isto točko dnevnega reda predstavila še predlog nespremenjene cene za socialnovarstveno storitev ugotavljanje upravičenosti do občinske socialne pomoči za leto 2023. Svetniki so se seznanili s poročilom in soglasno potrdili ceno za to storitev 34,84 evra.

Pod tretjo točko dnevnega reda so sledili poročilo o izvajanju pomoči na domu v občini Trzin in poročilo Centra aktivnosti Trzin (CAT) za leto 2022 ter predlog spremembe cene za izvajanje socialnovarstvene storitve pomoč družini na domu. Zaradi odsotnosti direktorice Doma počitka Mengeš Lidije Krivec Fugger je poročala Lea Horvat, socialna delavka trzinske enote. Svetniki so se seznanili s poročiloma in podprli nove cene storitve pomoč družini na domu za leto 2023.

Sledila so vprašanja in pobude občinskih svetnikov. Dunja Špendal je podala pobudo za objavo pomembnih telefonskih števil za starostnike, ki so jih do redakcije na občini že pripravili in jih objavljamo na straneh občinskih novic. Veroniko Weixler je zanimalo, kaj se dogaja s pobudo o nadgradnji železniške proge. Župan je pojasnil, da se projekt razvija in bo svetnike seznanil s potekom po sestanku na Direkciji za infrastrukturo (v kateri deluje sektor za investicije v železnice, op. a.). Miha Pančur je ponovno opozoril na neurejenost ploščadi T3 med bloki. Župan je pojasnil, da je boj s plevelom neuspešen, odkar se uporabljajo ekološki zatiralci plevela, popravil klopi in sedal pa se bodo lotili sistematično. Milica Erčulj je prosila za obvestilo elektrooperaterju, da je električna omarica na koncu Kidričeve porisana z mrliškimi glavami. Dodala je tudi pobudo, da bi v Športno-rekreacijskem parku Mlake postavili večji tobogan za otroke, Zoran Rink pa se je pridružil s pobudo za postavitve prenosnih stranišč v času tekmovanj in prireditev v športnem parku.

Pri peti točki dnevnega reda, pod katero so svetniki obravnavali in potrdili sprejem pravilnika o merilih za ugotavljanje upravičenosti do občinske socialne pomoči, je poročala Marjeta Trstenjak in pojasnila, da se cena od leta 2012 ni spreminjala. Poročevalka je sodelovala tudi pri nadaljnji obravnavi pravilnika o dopolnitvi pravilnika o štipendiranju v občini Trzin. Svetniki so dopolnitve soglasno sprejeli in nadaljevali s sedmo točko dnevnega reda. Seznanili so se s poročilom o izvedenih ukrepih iz akcijskega načrta LEK Občine Trzin in njihovih učinkih za leto 2022.

Pri naslednjih treh točkah dnevnega reda je Ana Movrin z Občine Trzin svetnikom pojasnila, da so zaradi nove gradbene zakonodaje potrebne obvezne razlage členov Odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Trzin – izvedbeni del (obravnavani so bili 20. člen, 56. točka 3. člena in 24. člen).

Pod enajsto točko dnevnega reda so se svetniki seznanili z letnim poročilom skupne občinske uprave občin Trzin, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče in Vodice o Medobčinskem inšpektoratu in redarstvu za leto 2022, poročala sta inšpektorica Barbara Pezdirc in Franci Beribak. Sledili so poročilo odgovorne urednice občinskega glasila Odsev o uresničevanju programske zasnove glasila v letu 2022 in obravnava spremembe cenika glasila Občine Trzin Odsev, nato pa še skrajšani postopek zaključnega računa proračuna Občine Trzin za leto 2022 in predlog rebalansa proračuna Občine Trzin za leto 2023, prav tako po skrajšanem postopku. Pri zadnjih dveh točkah je svetnikom poročala Bojana Lenaršič z občine. Pod šestnajsto

točko dnevnega reda je sledila obravnava dopolnitev načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Trzin za leto 2023, pri kateri je pojasnila podala Polona Gorše Prusnik.

Sedemnajsta točka dnevnega reda je obravnavala potrditev predloga Komisije za informiranje, občinska priznanja, proslave in promocijo občine o podelitvi priznanj Občine Trzin za leto 2023, pri kateri je Anton Peršak prosil za dvojno glasovanje.

Svetniki so potrdili predlog, da se naziv častnega občana za izjemne dosežke pri razvoju Trzina na gospodarskem, kulturnem, izobraževalnem, športnem in političnem področju podeli Antonu Peršaku, zlato plaketo za uspešno vodenje Društva upokojencev Žerjavčki in prispevek k razvoju društva pa Zoranu Rinku. Srebrna plaketa letos ne bo podeljena, bodo pa bronasta priznanja prejeli Janez Florjanc za odgovorno in uspešno vodenje Folklorne skupine Trzinka in prizadevno sodelovanje v Turističnem društvu Kanja Trzin, Roman Cimerman za pomemben prispevek na področju kulture, dobrotelosti, prepoznavnosti in promocije Trzina ter dr. Boštjan Guček za močno povezanost s krajem in uspešno strokovno delo z izdajo treh knjig.

Svetniki so potrdili tudi predlog za nagrade – za dosežene vrhunske uspehe na državnih in mednarodnih tekmovanjih v streljanju s puško se podeli Luki Lukiću, za dolgoletno dejavno in predano delo v Športnem društvu Trzin in Civilni zaščiti Trzin Alešu Rinku in za izjemno dejavno, predano in strokovno opravljeno delo v društvu še Tehnični ekipi KUD Franc Kotar Trzin.

Častnemu občanu, občinskim nagrajencem in prejemnikom nagrad čestitamo!

Pod osemnajsto točko so sledile še volitve in imenovanja. Svetniki so z 12 glasovi (Milica Erčulj se je izločila iz glasovanja) sprejeli sklep o imenovanju predsednice, namestnice predsednice in članic ter namestnic članic občinske volilne komisije. Za predsednico Občinske volilne komisije Občine Trzin je bila imenovana dr. Dunja Jadek Penša, za njeno namestnico Helena Emilija Oberstar, za članice Občinske volilne komisije Občine Trzin so bile imenovane Tatjana Koprol, Andreja Prelec in Milena Kompolšek, za njihove namestnice pa Olga Stopar, Nina Kozarič in Matejka Chvatal.

Sledil je še sklep o imenovanju Mateje Erčulj za predstavnico Občine Trzin v Svetu lokalnih skupnosti Centra za socialno delo Osrednja Slovenija – vzhod.

Predzadnja točka je prinesla seznanitev z letnim programom dela Nadzornega odbora Občine Trzin za leto 2023, pod zadnjo razširjeno točko dnevnega reda pa so svetniki obravnavali pisno soglasje k osnutku besedila pravnega posla – nakup pritličja v CIH in parkirnih mest.

Seja je bila po dobrih dveh urah končana. Videoposnetek seje bo na voljo na občinski spletni strani.

Besedilo in foto: MPP

Zaprtje poslovalnice NLB Trzin

S 1. junijem poslovalnica NLB Trzin zapira svoja vrata. Njeni komitenti bodo lahko uporabljali digitalne oblike poslovanja in bankomat na sedanji lokaciji za banko, ki bo nemoteno obratoval še naprej. Tistim, ki se jim zdi domžalska poslovalnica Nove Ljubljanske banke predaleč, pa se ponujata še dve banki, ki imata poslovalnici v Obrtno-industrijski coni Trzin.

»Spremenjene navade bodo prav gotovo tudi v prihodnje bistveno vplivale na obisk naših poslovalnic, zato smo se na podlagi analize ključnih meril, kot so rentabilnost, potencial za širitev in geografska umeščenost, ter predvidenih razmer na trgu odločili, da v letu 2023 nadaljujemo optimizacijo naše poslovne mreže. Tako bodo 31. maja poslovalnice NLB Koseze, Mirna, Prevalje, Rogašovci in Trzin zadnjič odprle svoja vrata,« so zapisali v sporočilu za javnost 3. maja. Stranke naj bi bile v začetku maja o zaprtju trzinske bančne poslovalnice že obveščene, za komitente naj bi prav tako poskrbeli za prenos poslovanja v drugo najbližjo enoto, poslovalnico pa si lahko izberejo tudi sami.

»Bankomati ob enotah, ki se zapirajo, za zdaj ostajajo na sedanjih lokacijah, tako da bodo z njihovo pomočjo uporabniki tudi v prihodnje lahko dvigali in polagali gotovino, pregledovali stanje na računu in zastoj plačevali položnice, saj jim za slednje banka ne bo zaračunala nadomestila,« so zapisali v sporočilu za javnost in nadalje pojasnili, da vse več njihovih strank uporablja digitalno poslovanje.

V Trzinu pa je tudi veliko starejših občanov, ki jim tovrstno bančništvo ni blizu, zato bodo izgubo bančne poslovalnice na svoji koži občutili prav oni. Marsikomu bo sicer najbližja poslovalnica v Dom-

žalah na Ljubljanski cesti 62 še vedno predaleč, zato bodo morali poiskati drugačno rešitev. Ena od teh je menjava banke, saj v trzinski obrtno-industrijski coni obratujeta dve. Banka Intesa Sanpaolo ima poslovalnico v obrtno-industrijski coni na naslovu Planjava 4, SKB banka pa posluje v »piramidi« v bližini pošte na naslovu Blatnica 1.

Besedilo in foto: MPP

Spomladanska delavnica na prostem v okviru projekta Učenje za življenje

Na Centru za socialno delo Osrednja Slovenija – vzhod, enoti Domžale, smo v okviru projekta socialnega učenja za otroke pripravili spomladansko delavnico na prostem. K sodelovanju smo povabili študenta Mateja, ki je v svojem prostem času tudi lovec, ribič, gozdar in planinec. Otroci so se spoznali z opremo, delom in posebnostmi teh zanimivih dejavnosti. Dobili so odgovore na najrazličnejša vprašanja ter se urili v prepoznavanju in povezovanju živalskih sledi, vrst voda in drevesnih plodov. Raziskovali smo naravno okolico in obiskali bližnjo lovsko opazovalnico. V času druženja smo bili tudi gostje v domu divjih živali, saj smo opazili več srn, ki so se sprehajale ob robu gozda.

Zahvaljujemo se podjetju Lidl, ki je za pogostitev namenilo Lidlove darilne kartice. Po poučnem sprehodu smo se okrepčali s sokom, rogljički in sadjem.

Povabilo

Večdesetletna praksa projekta Učenje za življenje kaže, da je družinam z mnogimi izzivi pogosto v veliko pomoč sodelovanje z laičnim sodelavcem CSD, ki ob mentorstvu strokovne delavke CSD daljše obdobje kontinuirano (vsaj enkrat tedensko) prihaja v družino in v prvi vrsti pomaga otroku oziroma mladostniku s tem, da z njim vzpostavi zaupen odnos ter mu daje psihosocialno podporo.

Ob tem vabimo k sodelovanju prostovoljce, ki si želijo svoj čas nameniti delu in druženju z otroki. Za vse informacije se lahko obrnete na socialno delavko enote Domžale, vodjo projekta Učenje za življenje, Tjašo Vehovec na tel. št. 01/724-63-74 ali na elektronski naslov: tjasa.vehovec@gov.si.

Tjaša Vehovec, CSD OSV enota Domžale

POMEMBNE TELEFONSKE ŠTEVILKE

Vir: splet

☎ POLICIJA	113
☎ GASILCI	112
☎ REŠEVALCI	112
☎ POŠTA TRZIN	030 718 527
☎ ZDRAVSTVENI DOM DOMŽALE	01 724 51 00
☎ SPLOŠNA AMBULANTA TRZIN	01 564 40 50
☎ CENTER IVANA HRIBARJA	01 564 47 30
☎ KNJIŽNICA TINETA ORLA TRZIN	01 564 42 90
☎ KNJIŽNICA DOMŽALE	01 724 12 04
☎ OBČINA TRZIN	01 564 45 44
☎ UPRAVNA ENOTA DOMŽALE	01 722 01 00
☎ OSNOVNA ŠOLA TRZIN	01 235 06 50
☎ VRTEC TRZIN, ENOTA ŽABICA	01 235 06 59
☎ VRTEC TRZIN, ENOTA PALČICA	01 235 06 57
☎ DOM POČITKA MENGEŠ	01 723 72 28
☎ DOM POČITKA MENGEŠ, ENOTA TRZIN	01 560 94 44
☎ MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO	01 564 47 20

Zdravje v občini Trzin

Občina Trzin se poteguje za pridobitev naziva občina zdravja 2023.

V ožjem izboru za pridobitev naziva

Marjeta Trstenjak z Občine Trzin nam je sporočila, da se je naša občina uvrstila v ožji izbor za pridobitev naziva občina zdravja 2023 med desetimi finalistkami z naslednjo utemeljitvijo: »Skrb za zdravje se v lokalnem razvojnem programu Občine Trzin prepleta s skrbjo za okolje, podpora čistim dejavnostim v gospodarstvu, energetske učinkovitosti in samooskrbi ter hkrati s posebno skrbjo za dobrobit vseh občanov.« Glavni cilj na področju zdravja je izboljšati ponudbo osnovne zdravstvene dejavnosti. »Občina Trzin je soustanoviteljica javnega zavoda Zdravstveni dom Domžale. Da občanom ni treba vsakokrat v Domžale, nam je uspelo v letih od ustanovitve v kraj pridobiti lekarno, dislocirano enoto splošne ambulante in leta 2019 tudi zobozdravstveno ambulanto za mladino. V pripravi je že predlog novega programa, ki prednostno določa podporo preventivnim zdravstvenim programom za občane in pridobitev dodatnih prostorov za pediatrično ambulanto.«

Preventivni programi

V predlogu za pridobitev naziva občina zdravja v letu 2023, ki ga je naša občina oddala v pregled v letu 2022, je poudarjeno, da občina velik poudarek namenja izvedbi preventivnih programov, ki jih tudi izdatno financira. »Od cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu do preventivnih kliničnih pregledov dojk za občanke zunaj programa DORA, mamografije in ultrazvoka dojk. Financiramo logopedski pregled otrok pred vstopom v šolo, nevrofizioterapevta in psihologa v Osnovni šoli Roje in v okviru Zdravstvenega doma dodatno osebje zaradi dolgih čakalnih vrst (specialni pedagog in logoped). Vsako leto prispevamo Zdravstvenemu domu Domžale za nakup nove opreme ali obnovo prostorov.«

V vlogi za pridobitev naziva je bilo navedeno, da bo občina v letu 2022 sofinancirala nakup CTG-aparata za dejavnost dispanzerja za žene, interoralni skener za področje zobozdravstvenega varstva, varnostno roko za tekočo preprogo za dejavnost kardiologije. »Za splošno in zobozdravstveno ambulanto v Trzinu bomo kupili pohištveno in računalniško opremo. Potekajo tudi dejavnosti za gradnjo prizidka, ki bo omogočal kakovostnejšo obravnavo bolnikov,« je še zapisano v vlogi.

Rekreative površine

Občina skrbi tudi za rekreative površine, ki jih lahko uporabljajo pripadniki različnih generacij. »V vsakem od treh delov občine Trzin (stari del, novi del in industrijska cona) je otroško igrišče in igrišče za rekreacijo, kar odraža dobra telesna čilost otrok. Skoraj pol površine občine pokriva gozd, ki so pljuča kraja, tam so tudi trim steza, gozdna učna pot Onger in zaščitena mokrišča z učno potjo, ki omogočajo življenjski prostor ogroženim rastlinskim in živalskim vrstam ter ščitijo naselje pred poplavami. S pomočjo društev se odstranjujejo invazivne rastline. Za mlade je bil vzpostavljen priljubljen streetworkout park. Imamo tudi fitness na prostem in teniška igrišča. Starejši se lahko

vsako jutro rekreirajo na prostem v Šoli zdravja. Potekajo pa tudi številne dvoranske dejavnosti za vse generacije, ki jih organizirajo društva. V šoli financiramo dodatne ure telesne vzgoje. Izvajajo se dejavnosti za gradnjo nove športne dvorane in nogometnega igrišča, pumtracka in plezalnega centra. Zgrajen je bil dom zaščite in reševanja, kjer imajo poleg gasilcev svoje prostore tudi trzinska društva. Sodelovali smo pri ureditvi kolesarske povezave od Kamnika do Ljubljane, ki se že uporablja.«

Druge dejavnosti

»Sodelovali smo pri nadgradnji centralne čistilne naprave, zamenjali smo stare salonitne vodovodne cevi, priklopili nepriključena gospodinjstva na kanalizacijsko omrežje. Več let si prizadevamo za gradnjo obvoznice, ki bi zmanjšala promet, hrup in onesnaženost skozi naselje. Radi bi postavili merilnike kakovosti zraka v kraju. Vzpostavili smo štiri brezplačne polnilne postaje za električna vozila, omogočamo souporabo avtov. Z lokalnim energetske konceptom si bomo prizadevali za uporabo obnovljivih virov energije in zmanjševanje onesnaženja iz kurišč.«

Pobude za izboljšave

Kot je v predlogu navedla Trstenjakova, so v Trzinu dejavni različni deležniki, tudi občani: »Odbor občinskega sveta za socialno politiko, zdravstvo in dejavnost humanitarnih društev deluje kot pristojno delovno telo občinskega sveta, ki opravlja naloge s področja razvoja zdravstva, socialnega skrbstva, varstva invalidov in ostarelih ter spremlja dejavnost humanitarnih društev oziroma spodbuja razvoj humanitarne dejavnosti v občini. Prav tako ukrepe predlagajo posamezni svetniki, ki so glede zdravja zelo ozaveščeni, lahko pa tudi šola ali sami občani. Občina Trzin je tako majhna, da vsako pobudo za zdravje, ki jo podajo svetniki in občani, če je le možno, upoštevamo.«

Vključenost občine v projekte na področju zdravja

Naša občina z različnimi projekti spodbuja zdrav način življenja občanov, kot je na primer sodelovanje pri ureditvi kolesarske povezave od Kamnika do Ljubljane, prezrta pa ni niti duševna dobrobit mladih. »Projekt Učenje za življenje izvaja Center za socialno delo Domžale in je namenjen otrokom, ki izhajajo iz socialno šibkejših okolij ter imajo težave na učnem, vedenjskem in čustvenem področju. Program se izvaja vse leto na domovih otrok in poleg učne pomoči omogoča tudi pomoč pri stiskah in čustveno oporo.«

V občini se izvajajo tudi programi za socialno šibkejše in druge ranljive skupine. »Občina dodeljuje občinske socialne pomoči za različne namene, ki poleg Župnijske Karitas in Rdečega križa, ki ju sofinanciramo, vsaj malo olajšajo življenje socialno šibkejšim. Dodeljujemo tudi denarne pomoči ob rojstvu otroka. Podpiramo delovanje humanitarnih društev.«

Dejavnosti za starejše

Tudi programi za starejše so v občini Trzin obsežni, med njimi je Center aktivnosti Trzin, ki deluje v okviru Doma počitka Mengeš, enote Trzin. »Občina program finančno podpira, pohvaljen je bil kot primer dobre prakse. V programu CAT potekajo najrazličnejše dejavnosti za starejše (joga, pilates, računalništvo, uporaba pametnih telefonov, tuji jeziki, telovadba, likovne delavnice, zgodovina, geografija).«

Občina podpira tudi delovanje dveh samopomočnih skupin za starejše Naše vezi in Trzinski izvir (njun namen je predvsem druženje, pogovor in medsebojna pomoč) ter Društvo upokojencev Žerjavčki (izleti, predavanja, tečaji, izobraževanja, rekreacija), ki so letos dobili svoje nove prostore v novozgrajenem Domu zaščite in reševanja.

Mladim prijazna občina

V občini pa se izvajajo tudi različni programi za mlade. »Občina Trzin je prejemnica certifikata mladim prijazna občina v obdobjih 2017–2021 in 2021–2025. Dodeljujemo štipendije za nadarjene, manj premožne in športne štipendije za dijake in študente, subvencioniramo nakup primestne vozovnice LJPP za dijake in študente, mladi so v primeru razpisa za prosto neprofitno stanovanje prioritarna skupina, mlade informiramo na občinski spletni strani, podstran mladi, mladim omogočamo opravljanje delovne prakse ali zaposlitve, imamo odbor za mlade, ki obravnava tematiko mladih in najmanj enkrat letno pripravi dogodek za mlade, imamo mladinski klub, ki se ga trudimo oživiti z mladinskim dejavnostmi, podpiramo delovanje podmladkov društev delujočih v občini, sofinanciramo tudi perspektivne mlade športnike. V občini so izpostavljene Unicefove varne točke, kamor se lahko zatečejo otroci in mladostniki v stiski.«

Sredstva iz proračuna

Zavezanost za izboljšanje zdravja je vidna iz projektov, ki jih občina financira in so razvidna tudi v proračunskih kazalnikih:

- naložbe v opremo Splošne in Zobozdravstvene ambulante v Trzinu (PP 0127);
- naložbe v opremo Zdravstvenega doma Domžale (PP 0128);
- subvencioniramo cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu ter klinične preglede, mamografijo in ultrazvok dojk za občanke zunaj programa DORA (PP 0129);
- subvencioniramo specialnega pedagoga in logopeda, ki deluje v okviru razvojne ambulante Zdravstvenega doma Domžale (PP 0130), ter dežurnega reševalca v službi nujne medicinske pomoči;
- logopedski pregled prvošolcev, preventivne delavnice v šoli, Unicefove varne točke za otroke in mladostnike, ki so bile vzpostavljene 2014/15 (PP 0208);
- sredstva za odpravljanje ovir za invalide (0164);
- staršem trzinskih otrok v javnih vrtcih ali vrtcih s koncesijo krijemo bolniško odsotnost (od enega do dva meseca), počitniško odsotnost (najmanj dva tedna do največ tednov), kjer starši plačajo 50 % cene programa, določenega z odločbo CSD, in dodatno znižanje cene programa v našem javnem vrtcu za 11 evrov (prva starostna skupina) oziroma 9 evrov (druga starostna skupina) cene programa (PP 0321);
- dodeljujemo občinske pomoči ob rojstvu otroka (PP 323) in občinske socialne pomoči (PP 0212);
- sofinanciramo pomoč na domu za občane v višini 60 % (po zakonu je določeno najmanj 50 %) in za socialno šibke še dodatno (PP 0210) ter doplačujemo oskrbnine v domovih za starejše ali zavodih (PP 0209);

- podpiramo program CAT Center aktivnosti Trzin za starejše, kjer potekajo najrazličnejše dejavnosti (računalništvo, uporaba pametnih telefonov, tuji jeziki, telovadba, likovne delavnice, zgodovina, geografija) (PP 251);
- skrbimo za zapuščene živali (PP 0239);
- urejamo kolesarske povezave (PP 0333), v letu 2022 se je uredila kolesarska povezava od Kamnika do Ljubljane;
- podpiramo delovanje humanitarnih društev (0250) in Rdečega križa (0157);
- podpiramo športne programe (0165), športne dogodke (tek, veleslalom, šahovski in strelski turnir), interesno športno vzgojo predšolskih otrok in mladine (PP 0175), sofinanciramo najem telovadnic in drugih športnih površin (0167), sofinanciramo stroške vrhunskim športnikom (PP 0322).

Vloga za pridobitev naziva občina zdravja 2023 je bila oddana v letu 2022, v tem času pa je občina izvajala dodatne dejavnosti:

- štipendiranje dveh študentov medicine, od tega je ena študentka že uspešno zaključila študij, en študent pa je v drugem letniku;
- gradnja prizidka Zdravstvenega doma Domžale;
- subvencioniramo soboto zobozdravstveno dežurstvo;
- pridobitev prostorov za ambulate v Trzinu.

Glede na dolgoletna prizadevanja občine za dobrobit in zdravje občanov si želimo, da bi naziv občina zdravja 2023 pripadel prav občini Trzin.

Besedilo in foto: MPP

Podatki NIJZ za občino Trzin

Nacionalni Inštitut za javno zdravje je izdal prikaz Zdravje v občini 2023, ki je namenjen pregledu ključnih kazalnikov zdravja v posamezni občini v primerjavi s slovenskim in regionalnim povprečjem. Kot so zapisali: »Okolje, v katerem ljudje bivajo in delajo, pomembno vpliva na njihovo zdravje. S prikazom zdravstvenega stanja želimo spodbuditi deležnike na lokalni ravni, zlasti odločevalce, pri njihovih aktivnostih za promocijo in krepitev zdravja svojih prebivalcev. Podatke za vse slovenske občine, dodatne grafične prikaze in definicije kazalnikov najdete na spletni strani občine. nizj.si. Več podatkov o zdravju pa na spletni strani podatki.nizj.si.«

V nadaljevanju navajamo nekaj dejstev o zdravju v trzinski občini, navedeni podatki so bili izdani aprila 2023, in sicer za leto 2021.

Zdravstveno stanje in umrljivost

Bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev je trajala povprečno 15,2 koledarskega dneva na leto, v Sloveniji pa je povprečje 19,4 dneva. Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je bil nižji od slovenskega povprečja, za sladkorno bolezen velja enako. Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 0,5 na 1000 prebivalcev, starih od 35 do 74 let, v Sloveniji pa 2,0. Pri starejših prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka 5,8 na 1000, v Sloveniji pa 6,4. Delež uporabnikov pomoči na domu je bil nižji od slovenskega povprečja. Stopnja umrljivosti zaradi samomora je bila 4 na 100.000 prebivalcev, v Sloveniji pa 18.

Dejavniki tveganja za zdravje in preventiva

Tesna čilost otrok je bila blizu slovenskemu povprečju. Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih nezgodah je bila 1,8 na 1000 prebivalcev, v Sloveniji pa 1,1. Delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil blizu slovenskega povprečja. Odzivnost v program Svit (presejanju za raka debelega črevesa in danke) je bila 65,1-odstotna, v Sloveniji pa 63,4-odstotna, presejanost v Programu Zora (presejanju za raka materničnega vratu) pa je bila 70,7- odstotna, v Sloveniji 71,7-odstotna.

Pogovor z Antonom Peršakom

Anton Peršak. Ustvarjalec, režiser, pisatelj, literarni kritik, župan, minister, avtor več kot sto premislekov o politiki, kulturi in literaturi. Avtor številnih literarnih del, ki že leta živi in ustvarja v Trzinu.

Svojo pot je začel kot gledališki umetnik, življenje pa ga je nato popeljalo na vsa zgoraj omenjena področja. »Večkrat sem že omenil, da sem se že kot osnovnošolec odločil, da bom, ko bom velik, pesnik, pisatelj ali igralec,« navaja sogovornik, častni občan Trzina. »Na to, katero pot bom izbral, je nedvomno najbolj vplivalo branje. Že v otroštvu sem bral prav vse, kar mi je v odročni sloveskogoriški vasi, kjer sem odrasčal, prišlo pod roke. Že tedaj sem igral tudi v amaterskem gledališču, uril sem se kot recitator ... Skratka, lahko bi rekel, da sem se s tem okužil že kot otrok, četudi so se zdale nične možnosti, da bi se s tem dejansko tudi poklicno ukvarjal in celo služil.«

Po končani srednji ekonomski šoli se je Tone kljub vsemu vpisal na Filozofsko fakulteto in izbral študij primerjalne književnosti in literarne teorije, pozneje pa se je vpisal še na Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo, kjer se je odločil za režijo. Ko je končal oba študija, si je, kot pravi sam, pridobil ustrezne kvalifikacije za pisatelja in kritika, zato je bil tudi uradno usposobljen za delo v poklicnem gledališču. »Po končanem študiju sem bil najprej vrsto let dejaven zlasti v gledališču (v Sloveniji, BiH in Makedoniji), hkrati sem pa že tudi pisal.«

Na tej točki sem pisatelja prekinila z vprašanjem, ali se je takrat začelo njegovo dolgoletno sodelovanje in prijateljevanje s še enim izjemnim slovenskim ustvarjalcem, Tonetom Partljičem. »Toneta Partljiča sem seveda poznal že kot študent, predvsem po njegovih igrar, osebno pa sem ga spoznal, ko sem bil še kot absolvent AGRFT povabljen v Maribor, da bi režiral svojo prvo poklicno predstavo za Mali oder Drame SNG Maribor.«

Nadalje sva pogovor zapeljala na področje kritičnih premislekov, ki jih je avtor spisal več kot sto. »Kritike in članke (tudi političnokritične) sem pisal že kot študent in se s tem delno tudi preživljal; enako velja za literaturo, ki sem jo prav tako pisal že kot študent, nato pa tudi vzporedno z delom v gledališču. Tako sem kot študent AGRFT spisal igro V umetni svetlobi in jo uprizoril s kolegi študenti igre in s pomočjo tedanje mladinske organizacije v še sveži diskoteki Stopoteka. Je pa bilo do knjige tedaj težje priti kakor danes in tako je moja prva knjiga izšla šele leta 1981 (Novelete) pri Mladinski knjigi.« Kot da zapisano ne bi bilo dovolj, je bil častni občan vseskozi dejaven tudi na področju literarnih ved, kjer se lahko pohvali tudi kot soavtor leksikona Slovenska književnost.

Nekako pa ni »ubežal« niti političnemu področju, ki ga je od nekdaj mikalo, saj je vedno rad raziskoval medčloveške odnose, delovanje družbe, družbena merila in pravila, ki nas pravzaprav povezujejo in »držijo skupaj«. »Res je, članke s politično vsebino sem začel objavljati že kot študent (v študentski Tribuni) in si za enega prislužil celo javni napad in hudo politično grajo enega tedaj najbolj vidnih partijskih funkcionarjev na univerzi, D. Rupla. Pozneje sem objavil še veliko prispevkov v Sobotni prilogi dnevnika Delo, reviji Sodobnost, Novi reviji in še kje. Dejavno sem se vključil tudi v protestno gibanje proti predlogu unitarno usmerjenih amandmajev k Ustavi SFRJ leta 1988, bil predsednik »ustavne komisije« Društva slovenskih pisateljev, ki je skupaj s podobno komisijo Slovenskega sociološkega društva spisala tako imenovano »pisateljsko ustavo« (1988), bil med soustanovitelji Slovenske demokratične zveze (januarja 1989), kandidiral na volitvah v republiško skupščino leta 1990, ko sem bil tudi izvoljen. Tako sem postal podpredsednik tedanjega družbenopolitičnega zbora skupščine.«

Leta 1992 je bil Tone izvoljen tudi za poslanca prvega sklica državnega zbora, dvakrat je nastopil v vlogi člana državnega sveta, 16 let je deloval kot župan v občini Trzin ter naposled še leto in pol kot državni sekretar za kulturo in dve leti in štiri mesece kot minister za kulturo. »Saj se še sam čudim, koliko tega se je v resnici nabralo! Prej sem bil en mandat tudi predsednik Društva slovenskih pisateljev in potem od leta 2004 do leta 2009 tudi predsednik Slovenskega centra PEN (od leta 2020 do 2021 sem za nekaj mesecev vnovič stopil v te čevlje). Kot

Župan Peter Ložar, častni občan Anton Peršak in predsednica Komisije za informiranje, občinska priznanja, proslave in promocijo občine Dunja Špendal

predsednik Slovenskega centra Pen bi rad poudaril, da smo leta 2005 uspešno organizirali (drugič v zgodovini našega Pena) svetovni kongres Mednarodnega Pena na Bledu, ki so se ga udeležili številni svetovno uveljavljeni pisatelji. Dolgo časa sem bil zelo dejaven tudi v Mednarodnem Penu, vrsto let kot član in dve leti kot predsednik odbora Pisatelji za mir.

Tone Peršak je človek, ki ni le veliko dosegel, temveč je pustil močan pečat na vseh, ki jih je v svojem življenju srečal. Sem se pa tu obrnila na pisatelja z vprašanjem, češ, če je sam vplival na toliko ljudi, se je tudi njemu najbrž kdo vtisnil v spomin, nedvomno je nekoč nekje srečal nekoga ali pa bral o nekom, ki je na njem pustil neizbrisen pečat. »Med Slovenci bi izpostavil dva na pogled (tudi politično) zelo različna človeka, a vendar oba kot dosledni in svojim načelom zvesti in nikakor ne togi osebnosti: pesnika, urednika in politika Cirila Zlobca ter vrhunskega pravnika in politika dr. Franceta Bučarja. Oba sta bila v resnici zelo strpna in sta znala razumeti druge ljudi. Zame je bil v študentskih letih, ko sem se intelektualno še oblikoval, izjemnega pomena tudi dr. Dušan Pirjevec – kot mladenič partizan, pozneje pa v bistvu disident in velik ter filozofsko globok strokovnjak. Med književniki bi poleg narodnih »svetinj«, Prešerna in Cankarja, med zaslužnimi za vznik slovenskega naroda (ter osebi, ki sta tudi name naredili poseben vtis, čeprav ju osebno nisem poznal), postavil na prvi mesti Trubarja in Zoisa, med sodobnejšimi pisatelji pa zelo cenim izrednega stilista in mojstra jezika Sašo Vugo in gotovo še Marjana Rožanca, med pesniki Gradnika in Koviča ... Pisateljev, filozofov, drugih intelektualcev v svetovnem merilu v preteklosti in sedanjosti, ki bi jih lahko navedel kot zelo pomembne zame, pa ne bi našteval, saj jih je nedvomno preveč.«

Upam, da je tudi iz prispevka razvidno, kakšno neverjetno srečo imamo, da imamo takšnega intelektualca, tako razgledanega človeka, takšno imenitno osebnost v svoji bližini. Sama se veselim naslednjega srečanja, kulturnega večera, literarnega dogodka, česar koli, kjer bi lahko vnovič potekal podoben pogovor, kjer bi lahko mi poslušalci pridobili še dodaten vpogled v življenje in delo častnega občana Trzina Toneta Peršaka.

Barbara Kopač
Foto: MPP

OBČINSKI NAGRAJENCI

Čestitamo prejemnikom nazivov, priznanj in nagrad!

Čestitamo častnemu občanu Antonu Peršaku za izjemne dosežke pri razvoju Trzina na gospodarskem, kulturnem, izobraževalnem, športnem in političnem področju.

Čestitke tudi prejemnikom priznanj:
Zoranu Rinku za zlato občinsko priznanje,
Janezu Florjancu, Romanu Cimermanu in dr. Boštjanu Gučku za bronasta priznanja
ter dobitnikom nagrad Luki Lukiću, Alešu Rinku in tehnični ekipi KUD Franc Kotar Trzin.

Tudi vsem občanom občine Trzin še enkrat čestitamo ob občinskem prazniku.

Uredništvo

Noč knjige v Trzinu

Kot vsako leto so v Krajevni knjižnici Tineta Orla Trzin tudi za letošnjo noč knjige oziroma svetovni dan knjige pripravili čudovit literarni večer. Dan, ki ga sicer slavimo 23. aprila, smo počastili dan pozneje, ko smo se zbrali v Dvorani Marjance Ručigaj in se skupaj poklonili prav posebnemu prazniku, ki ga je popestril izjemen gost dogodka.

Imeli smo krasen literarni pogovor s častnim občanom Trzina, Tonetom Peršakom – režiserjem, ustvarjalcem, pisateljem, nekdanjim županom, politikom in nasploh vsestransko dejavnim človekom, ki je med drugim spisal več kot sto kritik in premislekov o literaturi, kulturi in politiki. Predvsem pa je Tone predan pisatelj, ki nas bralce razveseljuje z izrazito poglobljenimi deli, v katerih pogosto razkriva resnico časa, v katerem bivamo, hkrati pa nam predloči politične spremembe, del katerih smo in ki znatno vplivajo na nas oziroma na življenje njegovih protagonistov. Zaradi izjemno dodelanih zgodb in posameznih protagonistov pa še raje posegamo po njegovih delih.

Večer, v katerega nas je vpeljala vodja Krajevne knjižnice Tineta Orla Zdenka Kopač, povezovala pa sem ga sama, smo posvetili predvsem avtorjevemu najnovejšemu delu *Za gozdom*, ki elegantno prepleta sedanost in polpreteklost. Izpostavlja bolečino ob izgubi, praznino, ki ostane za slednjo, reči, ki vedno znova prebujajo spomine. Delo se dotika prisotnosti oziroma neprisotnosti, samote in bližine ljubljene osebe, dotika se pristne in brezpogojne ljubezni, v delu pa zasledimo tudi posebna občutja mlačnosti in naveličanosti, ki se jih spominjamo že iz Peršakovega predhodnega dela *Praznovanje* iz leta 2021.

Spregovorila sva tudi o tem, da je za večino njegovih del običajno, da so zasnovana tudi na avtobiografskih prvinah. Tega je v novem delu sicer precej manj, ni pa popolnoma izvzeto. Ko sem gosta vprašala, zakaj čuti, da mora bralca seznaniti z resnicami časa, v katerem bivamo, je povedal, da ga je družba od nekdaj zanimala. Vselej ga je veselilo raziskovanje tega, kako deluje, kaj jo poganja, zanimali so ga odnosi med ljudmi. Od tod izvira to zanimanje za absolutne resnice, seveda pa tudi za politične spremembe, ki so v določeni meri vsebovane v vseh njegovih delih. Za nazornejši prikaz vsega povedanega je gost prebral nekaj odlomkov iz dela *Za gozdom*, s čimer je orisal še jasnejšo sliko pravkar povedanega.

Pogovor sva počasi sklenila z razpravo o kulturi in kakšne spremembe je ta doživela s pandemijo, s čimer se ukvarja tudi avtorjevo zadnje delo. Sklepne minute so bile namenjene še vprašanju iz občinstva, ki je v večeru nedvomno uživalo, saj smo pokrili različna področja, predstavili različne vidike, največ pozornosti pa smo vseeno namenili tistemu, zaradi česar smo se pravzaprav vsi zbrali – zapisani besedi.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

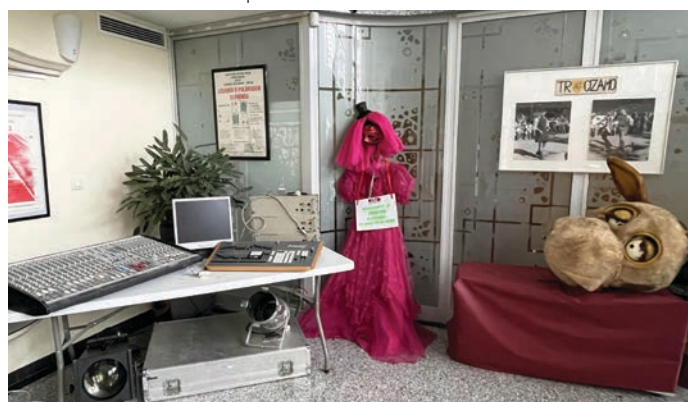

KUD Franc Kotar Trzin praznuje 100 let delovanja

Leto 2023 je res posebno. Poleg 750. obletnice kraja pomemben mejnik slavi tudi Kulturno-umetniško društvo Franc Kotar Trzin, ki se letos lahko pohvali s kar sto leti uspešnega delovanja.

KUD Franc Kotar Trzin je ena najbolj dejavnih kulturnih ustanov ne le v trzinškem okraju, marveč v vsej regiji, saj vseskozi ponuja različne kulturne dejavnosti, ustvarjalnice za mlade in zrele, dogodke za vse starosti in zanimanja, s čimer neutrudno gradi in krepi vlogo kulture v samem kraju in tudi v sosednjih občinah. Sto let neprekinjenega in uspešnega delovanja je jasen dokaz, da njegov člani delajo prav! Polne dvorane, vse večje povpraševanje, vedno množičen obisk kažejo na to, da ustvarjalci redno skrbijo za to, da nam obiskovalcem ponudijo predstave najboljšje kakovosti, prvovrstne delavnice, najboljša potopisna predavanja in še marsikaj.

Ker je sto let posebna prelomnica, so snovalci programov pripravili še kakovostnejše prireditve. Mimogrede, vseh dogodkov smo se in se še lahko udeležimo brezplačno!

Razstava v preddverju Centra Ivana Hribarja

Uradni poklon stoletnici se je začel v prvi polovici aprila, in sicer s postavitvijo krasne razstave v preddverju Centra Ivana Hribarja, ob kateri smo spoznali začetke delovanja, se poglobljevali s preteklimi stvaritvami, si ogledali vse dosedanje člane v njihovih najbolj izstopajočih vlogah, se spoznali z največjimi odrskimi uspešnicami, ki jih je KUD Franc Kotar Trzin postavil na svoj oder, in podobno. Razstavo, ki je bila na ogled vse do 2. maja, so si ogledale številne umetniške duše, ki so si ob razstavljenih podobah, fotografijah, skicah in drugih izdelkih lahko zapolnile morebitne vrzeli v poznavanju razvoja Kulturno-umetniškega društva Franc Kotar Trzin.

V nadaljevanju so nam kot del počastitve posebnega rojstnega dne ponudili ponovitvi izjemnih del, Dogodka v mestu Gogi in Burke o jezičnem dohtarju. Obe deli sicer vsi poznamo, vendar je bila kudovska različica nekaj drugačnega in posebnega. Obe igri so člani društva vzeli za svoji, ju poustvarili, a dodali svojstvene prvine, ki jih na odru doslej nismo zasledili še nikjer drugje.

Vrnila se je tudi igralska zasedba *Salta mortala*, ki je vnovič očarala. Pri trzinskih uprizoritvah si igre lahko ogledamo večkrat, saj bomo vedno znova očarani in navdušeni tako nad igralci kot tudi nad scenografijo, koreografijo, glasbo in vsem, kar spada zraven.

Dogodek v mestu Gogi

Salto mortale

Čeprav izvrstne, predstave niso bile vse, kar so kudovci ponudili ob svoji stoletnici. Pripravili so tudi prav posebno delavnico o »method« igri, ki so se je udeležili tako veterani igre kot tudi amaterski igralci ali pa zgolj navdušenci nad igro. Pri tej metodi gre za to, da se igralec poveže z notranjimi občutki in motivacijo, s čimer je njegov igra lahko še bolj izrazna, še bolj iskrena, še boljša. Nedvomno so vsi udeleženci delavnice od nje odnesli kar se da veliko, zato se v prihodnosti nadejamo še več sorodnih vsebin.

Poleg omenjenih dogodkov so v društvu pripravili posebno druženje, med katerim so podelili številna priznanja zaslužnim članom, torej posameznikom, ki so kakor koli prispevali k povečevanju vrednosti kulture v Trzinu, ki so širili kulturno poslanstvo tudi zunaj kraja ter se vseskozi trudili, da bi povečali ugled in vrednost kulturno obarvanega dogajanja v občini. Takšnih posameznikov je veliko, kar lahko opazimo ob obisku slehernega dogodka v prostorih društva. Ne govorimo le o igralcih, ki so, jasno, izjemni, najsi je govor o otroški, mladinski ali odrasli gledališki skupini, merimo tudi na vse posameznike, ki skrbijo za osvetljavo, zvok, snemalno opremo, vsa morebitna popravila, vstopnice, snovanje programov in podobno. Vsi ti posamezniki so zaslužni, da se lahko ljubitelji kulture udeležujemo brezhibno pripravljenih dogodkov na najvišji ravni, da lahko uživamo v najboljših predstavah in se hkrati sprostimo ob dobrih kulturnih prireditvah.

Četudi ste morda zgrešili našete prireditve, ki so jih pripravili kudovci, pa še niste prepoznali, da posnamete fotografijo s prav posebnimi kulturnimi strašili, ki že zaljšajo Trzin, hkrati pa se lahko udeležite tudi zaključnega dogodka ob stoletnici. 27. maja nas namreč čaka zabaven koncert skupine Orlek. Skupina slovi po svojih humorno obarvanih besedilih, v katerih občinstvo vedno neizmerno uživa. Pridružite se skupini in kudovcem v prostorih kulturnega doma in skupaj nazdravite na naslednjih sto let, ko se bo Kulturno-umetniško društvo Franc Kotar Trzin nedvomno še povzdignilo nad že zdaj tako visoko raven in našim znanjem pripravilo še številne nepozabne dogodke.

Vabljeni k soustvarjanju trzinske kulture zgodovine!

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Burka o jezičnem dohtarju

25. tek Petra Levca Skirca Trzin

Predzadnjo aprilsko soboto so tekači zavzeli trzinske ulice, saj sta v organizaciji Športnega društva Trzin in pod pokroviteljstvom Občine Trzin potekala že petindvajseti Tek Petra Levca Skirca Trzin in 12. tek s kužki, tako imenovani canicross.

Vsakoletni trzinski tekaški praznik se uvršča med teke v seriji Gorenjska, moj planet in v Trzin privabi veliko število tekačev. Letos je bilo zaradi udeležbe približno trestotih tekačev pred Centrom Ivana Hribarja v Trzinu zelo živahno.

Startno črto so ob pol desetih zavzeli tekači s kužki, ki so skupaj s štirinožnimi prijatelji tekli na trasi, dolgi pet kilometrov. Malo po deseti uri so predšolski otroci tekli svoj 'netekmovalni maraton' skupaj s starši na tako imenovanem družinskem krogu. Za njimi so se na tek na kilometrski progi podali še osnovnošolski otroci prve in druge triade. Vrhunec prireditve s skupinskim startom za teke na pet in deset kilometrov je bil na vrsti ob enajsti uri. Tekače je na startu nagovoril trzinski župan Peter Ložar in tek odprl z napetim odštevanjem. Najbolj zagrizeni tekmovalni tekači so se pognali v tek in za seboj hitro pustili tiste, ki so se teka udeležili zgolj z rekreativnim namenom in željo po aktivnem druženju.

Organizator prireditve je pripravil dve razgibani tekaški progi, ki sta potekali po asfaltu, makadamu in gozdnih stezah. Za varnost in dobro počutje tekačev je skrbelo več kot petdeset prostovoljcev. Manj zahtevna krajša petkilometrski proga je imela približno 50 metrov višinske razlike, dolga desetkilometrski proga pa je tekače vodila do višinske razlike približno 200 metrov. Tekachi so imeli na določenih točkah obeh prog na voljo pijačo, v cilju pa so se lahko okrepčali tudi s sadjem. Vsak tekač je bil nagrajen s toplim obrokom, za katerega je poskrbela Pizzeria Olivia, sponzorji dogodka pa so prispevali bogate praktične nagrade.

Pri organizaciji in izvedbi tekaškega tekmovanja v Trzinu je sodelovalo petdeset prostovoljcev.

Zmagovalci 25. teka Petra Levca Skirca Trzin

»Na 25. teku Petra Levca Skirca Trzin se je pomerilo okrog 300 tekačev, polovica od teh na daljših progah za odrasle, dvajset pa je bilo tudi štirinožnih spremljevalcev,« je organizator sporočil statistične podatke po prireditvi na Facebookovi strani Športno društvo Trzin. Pri teku s kužki na pet kilometrov sta zmagoslavno pritekla v cilj s svojimi štirinožnimi spremljevalci med moškimi Tilen Strmšek in med ženskami Pšenica Kovačič. Na krajši progi na pet kilometrov je med moškimi zmagal Taj Zickero in med ženskimi tekačicami Maruša Cijan Brkič. Na deset kilometrov je med moškimi prvi v cilj pritekel Jure Lapajne, med ženskami pa je zmagala Aja Kozinc.

Tekače so spodbujali in pozdravljali glasni navijači vseh starosti. Za živahno dogajanje na prireditvenem prostoru so poskrbeli člani različnih trzinskih društev.

Ob 11. uri so se tekači na pet in deset kilometrov nagnetli na startni črto, trzinski župan Peter Ložar jih je na kratko nagovoril in z napetim odštevanjem uradno odprl tekaško tekmovanje. Najbolj zagrizeni tekmovalni tekači so se postavili v prvo vrsto in se ob zvočnem znaku za začetek tekmovanja pognali v tek.

Vsem sodelujočim in obiskovalcem bo trzinski tekaški praznik ostal v prijetnem spominu, za kar gre zahvala vodji prireditve Matjažu Erčulju in članom športnega društva ter članom drugih trzinskih društev, ki so posebej omenjeni v zahvali. Posebna zahvala pa še enkrat vsem prostovoljcem, ki vsako leto skrbno uredijo prireditveni prostor, označijo tekaške proge in ves čas prireditve skrbijo za dobro počutje tekačev in obiskovalcev.

Besedilo in foto: MPP

Prvi na cilju

– Na teku na 10 km je bil prvi v cilju Jure Lapajne s časom 35:13,1, za njim je v cilj pritekel Marko Tomažin s časom 35:53,5, tretji je bil Klemen Šuligoj s časom 35:56,5.

– Tek na 5 km je s časom 21:13,3 prinesel zmago med moškimi Taj Zickero, druga je v cilj pritekla Maruša Cijan Brkič in si s časom 21:38,0 pritekla zmago med ženskami, tretji je ciljno črto prečkal Maks Bojko s časom 21:42,7.

– Tek s kužki na pet kilometrov je prvi končal Tilen Strmšek a časom 15:25,9, za njim je v cilj pritekel Anže Sobočansa časom 17:53,2, kot tretja pa še zmagovalka med ženskimi udeleženkami teka s kužki Pšenica Kovačič s časom 17:53,9.

Vsi rezultati so na voljo na spletni strani

<https://timing.si/slv/dogodek/1902>

Zahvala

Športno društvo Trzin se zahvaljuje vsem prostovoljcem – tako članom športnega društva, Prostovoljnega gasilskega društva Trzin, Turističnemu društvu Kanja Trzin, Kulturno-umetniškemu društvu Franc Kotar Trzin in Društvu upokojencev Žerjavčki Trzin za pomoč pri organizaciji teka.

Prav tako se zahvaljujemo vsem sponzorjem in donatorjem, saj brez njihove pomoči prireditve ne bi mogli izvesti na taki ravni. Sponzorji in donatorji so: Občina Trzin, Olivia Trzin, Merit HP, Zupo.si, Studio 3R, Maar, Pisarna Kovač, Emzor, Ocean Diving, Fundacija za šport, Naredi Filip Slana, Zavarovalnica Triglav, Forma Wood, Kimi, Pekos Pub, Mamut, Non-stop, Gali in Nika, Canifit, Editrade, Energooptima, Motorino caffè, Avtoličarstvo Pančur, Studio Nia, 7Days, Cvetličarna Anaeva, Laško, Mr Pet, Pekarna Jurček, za tesmtukaj Natalija Nataša Frelih, Mesarija Kmetič, Reklame Trzin, Mesarija Robert Dobravec, s. p., Kmetija Homar, Sadjе zelenjava Lali.

Dejavnosti gasilcev v aprilu in začetku maja

Tradicionalno smo naše dejavnosti v aprilu začeli s čistilno akcijo. Očistili smo okolico novega doma in generalno pregledali, podmazali in očistili vso opremo in vozila.

V okviru praktičnih vaj smo z novoizobraženimi vodji oddelkov urili vodenje in koordinacijo dela ob intervenciji z več delovišči. Delo je potekalo v okviru treh skupin, ki so morale med seboj uskladiti dostop in prenos ponesrečenca čez teraso ob predpostavki, da je to edina možna pot. Dva člana sta se udeležila izobraževanja za gašenje notranjih požarov. Kot predpripravo na tečaj smo izvedli tudi manjšo pripravljano vajo, na kateri smo vadili pravičen vstop v goreč zadimljen prostor, uporabo ročnika – oblikovanje ustreznih oblik curkov za doseganje najboljšega učinka gašenja.

Prikaz razvoja požara

Članici Ema in Eva Nemec sta se udeležili slavnostne podelitve priznanj ob uspešno končanem tečaju za operativnega gasilca.

Novi operativci Gasilske zveze Domžale

26. aprila smo v sodelovanju s podjetjem Maar d.o.o. izvedli skupno taktično/evakuacijsko vajo, na kateri smo preverili ustreznost požarnega načrta ob predpostavki, da je v proizvodnji izbruhnil požar. Zaposleni so pred našim prihodom uspešno izvedli evakuacijo, nekaj ujetih v zadimljenih prostorih pa smo uspešno rešili in prezračili prostore podjetja. Zaključna analiza je pokazala dobro organiziranost podjetja, ki nam je v zahvalo za sodelovanje postreglo še s toplim obrokom. Za možnost izvedbe vaje v njihovi stavbi se jim ponovno zahvaljujemo.

V okviru vsakoletne športne prireditve Tek Petra Levca smo izvedli požarno stražo in pomagali pri usmerjanju tekmovalcev. Naš član Jakob Kosirnik se je udeležil teka v kategoriji »otroci – druga triada« in zasedel odlično drugo mesto.

Mladinska komisija: 6. maja smo se v Topolah udeležili tekmovanja v orientaciji, ki ga je organizirala Gasilska zveza Mengeš. Tekmovanja so se kot po navadi udeležili z nekaj ekipami. Pred tem pa smo se zaradi prvomajskih počitnic intenzivneje pripravljali večkrat na teden. Trud se je izplačal, saj so pripravniki spet stali na stopničkih in so z nekaj smole dosegli tretje mesto, pionirji so dosegli sedmo in deveto mesto, mladinci pa osmo mesto.

Florjanova nedelja

Glede na dolgoletno tradicijo, ki je bila v veljavi od samega začetka društva, smo se letos odločili, da praznovanje Florjanove nedelje ponovno združimo z veselico, tako kot so to delali naši predniki.

Običajno je bila v takratnih časih veselica na dvorišču gostilne Narobe. Ker pa imamo zdaj dovolj prostora, smo se odločili, da jo izpeljemo na dvorišču pred novozgrajenim gasilskim domom DZIR. Tako je to sledenje tradiciji še toliko bolj smiselno. Že v soboto smo pripravili vse potrebno in smo tako nedeljsko jutro s slavnostnim sprevodom tradicionalno lahko začeli v družbi sosednjih gasilskih društev, župnika z ministranti, Mengeške godbe in mažoretke društva Stick. Seveda nam

največ pomeni družba občanov, za katere smo pripravili tudi veselico, na njej nas je poleg uvodnih taktov Mengeške godbe zabaval tudi ansambel Luke Razpotnika.

Za pogostitev smo s pomočjo trzinske mesarije Pr'Kmetič poskrbeli gasilci sami. Naš zavetnik sv. Florjan je tudi držal obljubo in poskrbel za lepo vreme. Nekoliko nas je sicer poškopil, vendar smo to vzeli kot njegov pozdrav.

Občanom se zahvaljujemo za obisk in prijetno druženje ter vse vabimo, da se nam pridružijo v prihodnjem letu.

Andrej Nemec in Ema Nemec

Foto: arhiv Prostovoljnega gasilskega društva Trzin

Intervencije – kratek kronološki pregled

4. april: na Mengeški cesti se je pri padcu s skirojem tačka skiroja zataknila v stopalo voznika. Skupaj z gasilci CZR smo ločili tačko od skiroja in pomagali reševalcem pri imobilizaciji stopala.

10. april: tehnična in druga pomoč. Klic občana za pomoč pri odstranjevanju osijih gnezd. Gnezda smo odstranili in poškopili mesto gnezdišča za preprečitev ponovne naselitve os in sršenov.

18. april: dimniški požar. Prejeli smo klic, da iz dimnika na Ljubljanski cesti poleg dima prihajajo iskre. Ob prihodu na kraj smo ugotovili, da je lastnik kuril žaganje, ki je povzročilo to iskrenje. Celotno okolico smo pregledali s termokamero.

Planinsko društvo Onger Trzin z novim vodstvom

Planinsko društvo Onger je po treh letih, ki so jih zaznamovali izbruh epidemije covid-19 in številne prepovedi druženja ali zbiranja, le lahko organiziral redni občni zbor, na katerem se odloča o najpomembnejših vprašanih društva. Planinci so se tako 6. aprila prvič zbrali v dvorani Doma za zaščito in reševanje Trzin, v katerem ima društvo zdaj tudi nove društvene prostore. Na zbor je prišlo toliko njegovih članov, da so bili že na začetku sklepčni in so lahko tako prešli na poslušanje in obravnavo poročil društvenih odsekov in odborov, glavna točka dnevnega reda pa je bila seveda izvolitev novega vodstva. Na čelo društva se je po dolgih letih vrnil zagnani planinec, popotnik in novinar Miro Štebe, naloge podpredsednika sta sprejela dosedanja predsednik Emil Pevec in Rado Repenšek, tajnica društva je postala Nataša Braunsberger, za finančne zadeve pa bo skrbela Martina Kralj s pomočjo Mimi Kralj in Andreje Mučibabič. Več na spletnih straneh društva <http://onger.org> ali Facebookovih straneh Planinsko društvo Onger Trzin, kjer društvo redno objavlja novice o akcijah, izletih in drugih zanimivostih s področja planinstva.

V nadaljevanju je novi predsednik predstavil vizijo delovanja v prihodnjih dveh letih. »Čaka nas trdo in zahtevno delo, saj je društvo v krizi, a verjamem, da bomo s trzinsko odločnostjo in energijo težave, ki so pred nami, prebrodili. Še zlasti bo treba veliko pozornosti nameniti povečanju števila članstva in izobraževanju novih vodnikov,« je med drugih poudaril Štebe. Kot večina društev se tudi planinci spopadajo z upadom zanimanja za njihovo delovanje, kar želi novo vodstvo spremeniti. Zato v svoje vrste vabimo vse, ki bi kakor koli želeli sodelovati pri našem delovanju ali se zgolj udeleževati bolj ali manj zahtevnih pohodniških podvigov, da se nam pridružijo. Veseli vas bomo.

Tanja Jankovič

Foto: arhiv PD Onger

Novoizvoljeni predsednik Miro Štebe je bil pred štiridesetimi leti prvi predsednik Planinskega društva Onger.

Vabilo

Planinsko društvo Onger vas v soboto, 17. junija 2023, vabi na POHOD OB REKI, KI POVEZUJE. Skupaj bomo premagali 18 kilometrov dolgo pot od Parka Martina Krpana v Domžalah do Slovenia Eco Resorta v Godiču pri Kamniku.

Zbor je ob 8. uri pri dimniku domžalskega Mercatorja. Več na Facebookovi strani in na spletni strani Planinskega društva Onger.

Predavanje o mačkah

V torek, 25. aprila, je Društvo za zaščito živali Ljubljana in Zavetišče Horjul v sodelovanju z Občino Trzin v Dvorani Marjance Ručigaj pripravilo predavanje z naslovom Vse o prostoživečih in hišnih mačkah, ki ga je obiskala le peščica občanov.

Predavanje o mačkah je pripravila Maša Cerjak Kastelic, zakonita zastopnica Društva za zaščito živali Ljubljana in več kot petnajst let prostovoljka v društvu in Zavetišču Horjul, ki pokriva tudi območje naše občine, zato je pristojna za reševanje problematike prostoživečih mačk (www.zavetisce-horjul.net / 051 304 435).

Predavateljica je slušateljem predstavila razliko med divjimi, domačimi in prostoživečimi mačkami. Podrobneje je opisala domače mačke in razložila, kako zanje kakovostno poskrbeti in čemu posvetiti posebno pozornost. Predstavila je tudi problematiko prostoživečih mačk, ki nimajo skrbnika, in protokole, po katerih se ravna zavetišče, s poudarkom na ozaveščanju o omejevanju populacije in posledično preprečevanju širjenja bolezni. Zbranim v dvorani je predstavila nekaj zmot o mačkah in jim zaupala, kako lahko občani pomagajo prostoživečim mačkam ter kako se problematika prostoživečih mačk ureja na ravni občine. Predavanje je sklenila z napotki, kako sodelovati z zavetiščem ali mu pomagati. Ob koncu predavanja je še odgovorila na vprašanja udeležencev in jim ponudila različne brošure o živalih.

Besedilo in foto: MPP

Prostoživeče mačke so potomke domačih mačk, ki so jih ljudje zapustili, zato v okolju živijo brez skrbnika.

Kako pomagamo prostoživečim mačkam?

Skrb za kolonije prostoživečih mačk: ponudimo jim vodo in hrano (naj bo na voljo le kratek čas) ter zavetje (predvsem pozimi).

Spodbujamo preprečevanje neželenih kotitev: poskrbimo za sterilizacijo in kastracijo prostoživečih mačk v naši bližini – prostoživeče mačke, ki so že kastrirane ali sterilizirane, prepoznamo po odrezani konici enega uhlja!

Sodelujemo s pristojnim zavetiščem: javljamo obseg kolonij prostoživečih mačk, obveščamo o poškodbah ali bolezenskih znakih, ki jih opazimo pri prostoživečih mačkah, in podobno.

Ena, dve, tri ... lešnikov več ni!

Vsem se je najbrž že kdaj zgodilo, da smo se lotili kuhe ali peke, potem pa smo dognali, da nam neka sestavina, običajno celo ključna, manjka. Prepričani smo bili, da se skriva nekje v omari, da smo jo nedavno kupili. A običajno smo jo že porabili, pa na to pozabili. Drugače od običajnega razvoja dogodkov v našem življenju pa Orehkova Mica, glavna junakinja najnovejše igrane animirane predstave Gledališča Pravljičarna, glavne sestavine za pripravo okusne lešnikove potičke ni pozabila kupiti in je ni že porabila, temveč ji jo je nekdo odtujil. Kaj se je zgodilo z njenimi ljubimi lešniki?

Krajevna knjižnica Tineta Orla Trzin je v začetku maja gostila simpatično pravljíčarko Renato, ki je otrokom predstavila zgodbo o izginulih lešnikih. Veverica Mica se loti priprave lešnikove potice, nato pa spozna, da je osrednja sestavina izginila. Trdno prepričana, da je imela še zadostno zalogo lešnikov, pripravljenih prav za peko, se veverica loti raziskovanja. Koga je v zadnjem času gostila? Morda ji je lešnike snedla miška, ki jo je nedavno obiskala? Morda je kljunček zasrbel srako in je ona kriva za izginotje lešnikov? Kdo vse so osumljenci?

Na srečo pa veverici Mici ni bilo treba dolgo časa ugihati, kjer so vendar ti slastni oreščki, ki jih potrebuje za svojo potičko. Na pomoč so ji priskočili otroci iz občinstva in ji vneto dopovedovali oziroma svetovali, kam naj še pogleda, da so lešniki nedvomno tam. Da je bilo dogajanje še bolj zabavno, so se obiskovalci predstave naučili tudi pristrčne pesmice, poleg tega pa je Orehkova Mica – hvaležna, ker so ji otroci v težavnih trenutkih priskočili na pomoč – z njimi podelila poseben recept za lešnikovo potico.

Morda ga otroci uporabijo tudi sami, seveda ob pomoči staršev, in bo ob naslednjem prazničnem dnevu tudi po Trzinu in okolici zadišalo

po sveže pečeni lešnikovi potici? Če lešnikov seveda kdo ne bo snedel. Da se to ne bo zgodilo, vam pa žal ne moremo zagotoviti ...

Pa dober tek!

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Mladinci uspešno izvedli ustvarjalno delavnico

V Mladinskem klubu Trzin so mladinci 14. aprila izvedli ustvarjalne delavnice za otroke. Tokratno petkovo popoldne so se namesto v starem gasilnem domu, kjer so ob koncu lanskega leta prvič izdelovali voščilnice za starostnike trzinskega doma starejših, družili v prostorih Mladinskega centra v urejenih kletnih prostorih Centra Ivana Hribarja v Trzinu. Na delavnici, ki jo je obiskalo osem otrok, so se udeleženci naučili izdelovati rože iz pisanih lističev krep papirja. Kot je razvidno iz fotografije, jim je šlo ustvarjanje odlično od rok. Dogodki, ki jih pripravlja mladina, so brezplačni in vedno je za obiskovalce lepo poskrbljeno. Vabilo na naslednje druženje mladincev bo kot vedno objavljeno na Facebookovi strani Trzinski Odsev.

MPP

Foto: arhiv Mladinskega kluba Trzin

Veselo preživljanje poletnega počitniškega časa učencev

Bližajo se poletne počitnice in prostega časa bo na pretek. Da bi ga učenci čim lepše preživeli, bomo v Društvu prijateljev mladine Trzin v sodelovanju z Osnovno šolo Trzin pripravili zanimiva tedenska varstva.

RAZPISANI TERMINI:

- od 26. do 30. junija 2023
- od 3. do 7. julija 2023
- od 10. do 14. julija 2023

Varstvo bo organizirano od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure v Osnovni šoli Trzin, v učilnici 1.b razreda. Vsak dan bo drugače obarvan: dan iger brez meja, dan za ples, dan za iskanje skritega zaklada, dan za likovno ustvarjanje, dan za piknik – pohod po gozdni učni poti ali do Mengeškega jezera. Program bodo vodile študentke različnih študijskih programov.

Cena tedenskega programa znaša 60 evrov (dopoldanska malica, kosilo, likovni in učni material, vodenje). Ko prejmete obvestilo o potrditvi organizacije varstva, znesek 60 evrov nakažite na transakcijski račun DPM Trzin št. SI56 0230 5009 2086 041, s pripisom VARSTVO2023 ter ime in priimek otroka.

Otroci naj imajo s seboj copate, peresnico z barvicami, flomastri, platenko z vodo, zaščitno kremo za sonce in kapo.

Obvezne prijave na e-naslov omahna.maja@gmail.com (do vključno petka, 9. junija 2023). V prijavi navedite naslednje podatke: ime in priimek otroka ter razred, telefon/GSM staršev/e-naslov. Vsi prijavljeni boste prejeli vse potrebne informacije na svoj e-naslov. Tedenski program bo izveden le v primeru, da bo prijavljenih vsaj šest otrok! O tem boste vsi prijavljeni pravočasno obveščeni.

Društvo prijateljev mladine Trzin

Aprilsko dogajanje v skupini Sovice

Šolsko leto se je prevesilo v zadnjo tretjino, vseeno pa so dnevi v skupini Sovice še naprej polni zanimivih dejavnosti. Tudi april je postregel s šopkom raznovrstnih dejavnosti, ob tem pa nam je šlo precej na roke tudi sicer pregovorno muhasto vreme za ta mesec in smo lahko tako rekoč vsak dan preživeli na prostem med raziskovanjem Trzina z okolico po dolgem in počez.

Kar dvakrat smo bili v Domžalah – v knjižnici smo se udeležili likovne delavnice in podelitve priznanj ob zaključku vsakoletnega bralnega projekta Pravljični palček (prav vse sovce so bile pri tem uspešne!), v Kulturnem domu Franc Bernik pa smo si ogledali zanimivo glasbeno obarvano predstavo Povodni mož Ambrož Andreja Rozmana - Roze, polno zabavnih in domiselnih rim.

Šli smo še dlje, v naše glavno mesto, kjer smo pod vodstvom prijazne kustosinje Tjaše pokukali v Narodno galerijo in iskali nagajivega škrata Gala, ob tem pa spoznali vrsto slikarskih umetnin ter jih tudi sami nekaj ustvarili. Časa smo imeli nato dovolj tudi za sprehod po starem delu Ljubljane in občudovanje Prešernovega trga, Tromostovja, tržnice, ribarnice ..., za piko na i pa smo si privoščili živžav v prenovljenem igralnem parku Tivolija – lušno je bilo! No, največja »dodana vrednost« omenjenih treh izletov pa so bile zagotovo vožnje z vlakom (ki so seveda vsakič prehitro minile) tja in nazaj.

Obiskala nas je tudi zobozdravstvena delavka Marjanca Božič iz Zdravstvenega doma Domžale, ki je mladino poučila o ustni higieni ter pravilnem in rednem umivanju zobkov, sovce pa pohvalila, da lepo skrbijo zanje.

In če se znova vrnemo k vremenu – v enotah Žabica in Palčica smo uspešno izvedli tudi petdnevni tečaj rolanja na zunanji površini, ki se ga je udeležila večina otrok iz starejših skupin, dež pa se nas je usmilil in je tisti čas padal kje drugje.

Sovce smo v tem zelo pestrem mesecu tudi pridno vadile pesmi in deklamacije, lotile pa smo se celo dramatizacij kratkih zgodbic (Debela repa, Pod Medvedovim dežnikom ter Zrcalce), v katerih sta se našla vloga in kostum za prav vsakogar.

Trud in dobra volja sta bila namenjena prav posebnemu dogodku: medse smo namreč v dopoldanskem času povabili stare starše, starše in še koga ter zares številnemu občinstvu pripravili prisrčen kulturno obarvan program, vsi skupaj pa smo se posladkali z medenjaki, ki smo jih sami spekli dan prej. Naj dodam, da so mladi pevci, recitatorji in igralci poželi bučen aplavz in prisrčne objeme sovce »žlahte«!

April je minil, kot bi mignil, kajne?

Gašper Ogorelec
Foto: arhiv vrtca

Gnezdo štokelj v Trzinu

Nova prebivalca Trzina sta pritegnila pozornost učencev 3.a razreda Osnovne šole Trzin. Po ogledu para so učenci likovno ustvarjali in nastale so prikupne podobe ptic.

Foto: Petra Mušič

Zdravstveno letovanje

Zveza prijateljev mladine Domžale in Zavod za letovanje in rekreacijo otrok Ljubljana vabita na zanimive, ustvarjalne, aktivne, varne in zdrave počitnice na morju in v hribih. Organiziramo zdravstveno letovanje za otroke in mladostnike med petim in 19. letom starosti s stalnim bivališčem v občinah Domžale, Trzin, Mengeš, Lukovica in Moravče. Omogočamo tudi sofinanciranje letovanja otrokom iz socialno šibkejših družin. Podrobnejše informacije o letovanjih ter prijavi so objavljene na spletni strani ZPM Domžale. Vabljeni.

Zveza prijateljev mladine Domžale

Jaka Pančur gre naprej!

Čeprav je na zadnji marčevski dan dopolnil šele 12 let, sta si s snežno desko na »ti« že dolga leta. Z njo se je srečal prej kot z rumeno rutico za prvošolce. Desko si je prvič nadel že pri štirih letih in se spustil po hribu za šolo. Odtlej sta neločljiva, le da je Jaka bližnje vzpetine zamenjal za snežne parke v največjih zimskošportnih središčih. Za njim je še ena uspešna sezona, v kateri je med drugim postal državni prvak in skupni zmagovalec priljubljenega evropskega tekmovanja za mlade deskarje prostega sloga.

Sezono je mladi Trzinec novembra začel s tretjim mestom v deskarskem krosu na prvi dvoranski tekmi v Sloveniji, ki so jo deskarski delavci pripravili v planškem snežnem tunelu, in to kljub dejstvu, da ta disciplina ni njegova najljubša, podzemni tunel pa ne najbolj atraktivno prizorišče. Jaka se namreč zadovoljno nasmeji šele, ko desko spusti visoko nad morjem, v odlično pripravljenih avstrijskih deskarskih parkih. Njegovi najljubši disciplini sta skoki prostega sloga (big air) in snežni park (slopestyle). Nasmejan pa ostaja tudi po sezoni, ki je bila zanj rezultatsko zelo uspešna. Prejšnji mesec je na domačem Voglu najprej postal državni prvak v skokih in podprvak v parku. Kolajn pa ni osvojil le v kategoriji mlajših dečkov, ampak je s klubskim in reprezentančnim kolegom iz sosednjih Črnuč, Nikom Lemarkom (prvak v parku in podprvak v skokih) dominiral tudi v konkurenci precej starejših tekmecev, tja do mladincev. Z Vogla je torej v Trzin prinesel tri zlate in tri srebrne medalje! April in sezono je učenec šestega razreda Osnovne šole Trzin končal na avstrijskem ledeniku Hintertux. Z uspešnim nastopom (drugo mesto) je zanesljivo ubranil vodilni položaj v seriji tekmovanj »Zillertall Valley Rälley« in si nadel prestižni naslov »kralj Valley Rälley« v kategoriji mlajših dečkov za skupno zmago v sezoni 2022/23. »Najbolj sem ponosen prav na to zmago v skupnem seštevku mednarodne serije, saj je bila konkurenca zelo močna, pa seveda

Izvajanje trika na drsnem objektu snežnega parka Vogel

Jaka si želi, da bo tudi naslednja sezona minila brez poškodb in bo ponovil lepe rezultate iz letošnje.

na naslov državnega prvaka. Upam, da bom naslednji naslov prvaka v skokih ubranil in mu dodal še naslov v parku,« že o naslednji sezoni razmišlja član kluba SBC Bled. Jaka gre torej naprej, držimo pesti!

Foto: Domen Dajčman

Jaka Pančur (v sredini) je zasedel zmagovalni oder na državnem prvenstvu v deskarskih disciplinah prostega sloga na Voglu.

Zgodba o nadarjenem 14-letnem fantu, ki osvaja svet z znanjem in strastjo do programiranja

Med nami živi Ožbej Pečnik, ki končuje osnovno šolo v Trzinu in s svojimi dosežki na področju naravoslovja in tehnologije navdušuje tako svoje vrstnike kakor odrasle.

Ožbej je že od malih nog pokazal izjemno zanimanje za računalništvo in naravoslovje. Že v otroštvu je užival v reševanju matematičnih problemov in se navduševal nad odkrivanjem zakonitosti narave. Njegova radovednost in želja po razumevanju kompleksnih konceptov sta ga vodili k temu, da je svoje znanje in spretnosti nadgrajeval na različnih področjih.

Njegova največja strast in ljubezen pa je vedno bila in še vedno je programiranje. Z zanosom se je poglobil v svet kodiranja in se samostojno učil osnov programiranja ter razvijal svoje spretnosti. Hitro je spoznal, da se matematika in programiranje odlično dopolnjujeta, saj obe disciplini zahtevata logično razmišljanje, analitične sposobnosti in ustvarjalnost. Za Ožbeja je to postal popoln izziv, saj ga je navduševala ideja o ustvarjanju novih rešitev in aplikacij, ki bi lahko koristile svetu.

V zadnjih letih je dosegel izjemne rezultate na tekmovanjih iz znanja programiranja, tehnologij, matematike, logike, kemije, fizike in angleščine. Vrhunec njegovih dosežkov pa je bil letošnji uspeh na državnem tekmovanju iz programiranja, na katerem je zmagal med številnimi tekmovalci iz vseh koncev države. Zmaga na tem prestižnem tekmovanju je dokaz njegovega izjemnega znanja in sposobnosti v računalniškem programiranju. Ta dosežek je bil zanj izjemen preboj in ga je še spodbudil, da še naprej vztraja na svoji poti.

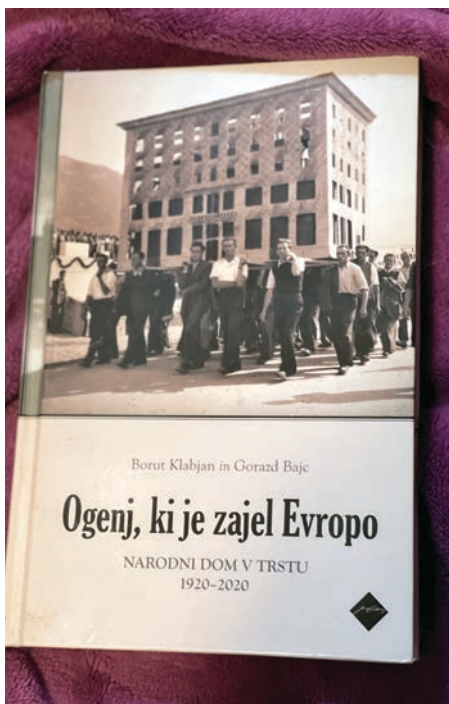
Ožbeju želimo vso srečo na njegovi nadaljnji poti raziskovanja in razvijanja sposobnosti v programiranju ter na drugih znanstvenih področjih. Prepričani smo, da bo s svojo nadarjenostjo in strastjo do znanosti in tehnologij v prihodnosti še veliko dosegel ter da bomo o njem zagotovo še slišali.

Mesec mladosti, norosti in edinstvenega čtiva

Maj slovi po svoji mladostniški, navdiha polni energiji, ki izvira iz na novo prebudjene narave. Ko drevje in preostalo rastlinje zelenita, se vsi naši čuti po dolgem zimskem spanju prebudijo. K popolni zavesti jih spravi tudi izbira ustreznega »pomladanskega« čtiva, ki ni nujno vedno pomladno obarvano, nedvomno pa v nas nekaj prebudi ...

Gorazd Bajc in Borut Klabjan – Ogenj, ki je zajel Evropo: NARODNI DOM V TRSTU

Znajdemo se v prelomnem letu 1920. 13. julij, požig simbola slovenstva v Trstu. Narodni dom je v plamenih, podobno se zgodi tudi z drugimi znaki, ki kakor koli nakazujejo na prisotnost slovanske duše v mestu. Avtorja nazorno popišeeta dogajanje, ki je tistega usodnega dne močno spremenilo prisotnost slovenstva na italijanskih, natančneje na tržaških tleh. Gre za prvi tovrstni popis dogodkov, s katerimi so želele sovražnikove sile dokazati absolutno premoč na »lastnem« ozemlju. »Trst je naš« ni več veljalo, to načelo je bilo 13. julija 1920 izbrisano, a nikdar pozabljeno. Čeprav majhen, smo Slovenci krepak narod, ki se ne vda tako zlahka, temveč se bori tudi, ko bi marsikateri močnejši narod že zdavnaj obupal. A ne mi, ne Slovenci ...

Phillipe Nessmann – Z vsemi čuti!

Poučno delo francoskega avtorja v izobraževalne vsebine vnaša nekaj svežega. O tem, kaj so čutila, katere čute poznamo, kaj kateri predstavlja, je spisano ogromno gradiva, redkokje pa najdemo tako razgibane opise posameznih čutil in vlog, ki jih to čutilo igra. Nessmann se je popisa v delu, ki je namenje-

no mladostnikom, a lahko tudi odrasli v njem najdejo marsikaj uporabnega, lotil izrazito interdisciplinarno. Predstavitve se loteva z anatomskega vidika, ko nam predstavi naloge in funkcije ter tudi prednosti in slabosti posameznih čutov, hkrati pa vsebino okrepi s primeri iz živalskega sveta, naveže se tudi na posamezne poklice. Bralcu ponuja številne miselne orehe, gradivo pa je opremljeno tudi s čudovitimi nazornimi fotografijami. Vse prej kot le gola teorija, zato nič čudnega, da je delo prejelo številne francoske nagrade, bilo pa je označeno tudi za eno prelomnih del na področju izobraževanja oziroma znanosti.

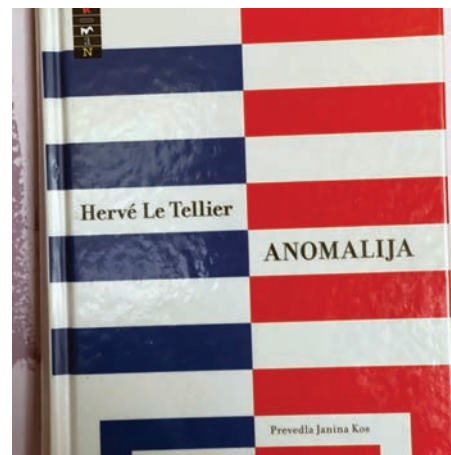
Haruki Murakami – Vsi božji otroci plešejo

Pristaniško mesto Kobe. Piše se leto 1995. Mesto je prizadel rušilni potres. Nedvomno ne začetek leta, kakršnega so si prebivalci zamišljali. Skoraj 6500 žrtev, večina umrlih takoj, nekaj pozneje v spanju. Katastrofa velja za eno najhujših na japonskih tleh po drugi svetovni vojni, hujše posledice je morda imel le cunami, ki je severovzhodni del države prizadel v letu 2011. V zgodbi se pobje seznanimo z uničujočim potresom, čeprav protagonistov v delu ta neposredno ne prizadene, so pa posredno soočeni s posledicami. Smiselno je omeniti tudi napad s sarinom na tokijski podzemni železnici, čeprav ima potres tu »glavno« vlogo oziroma je tista naravna katastrofa, ki pripomore k spremembam življenja glavnih protagonistov.

Giulia Caminito – Voda v jezeru ni nikoli sladka

Izbrano delo italijanske avtorice poudarja brezizhodnost mlajših generacij v Italiji, ki ne morejo oziroma ne znajo izstopiti iz družbenih okovov, v katere so ujeti oziroma so bili v njih vzgojeni. Mlada Gaia odrašča v revni družini, ki se v upanju na boljše življenje preseli v predmestje Rima. A ker so njihovi vzorci pregloboko zakoreninjeni, jim sprememba okolja ne pomaga. Gaia si v življenju želi več, želi si

nekaj doseči, mama pa ji vseskozi dopoveduje, naj se začne zavedati, kje je njeno mesto. Da se dekleta njenega kova ne smejo pritoževati, da morajo ponižno sprejemati vse, kar se jim zgodi, da pač boljše življenje »ni zanje«. Tako je poleg družbene problematike v delu izpostavljen tudi uničujoč odnos med materjo, ki ne želi izstopiti iz starih prirojenih vzorcev, in hčerjo, ki hoče več.

Herve Le Tellier – Anomalija

Zgodba se začne na letalu. Skupina različnih ljudi, od morilcev in pevcev do povsem povprečnih smrtnikov. Na videz običajen let se sprevrže v mešanico serij izgubljeni otok in Manifest, ko letalo nenadoma izgine iz vidnega polja in ga radar ne zazna več. Kam je izginilo, kaj se je zgodilo z njim, ne ve nihče. Potniki na letalu se znajdejo v vzporedni resničnosti, ki pa je vse prej kot običajna. Seveda ni običajno niti to, kako se znajdejo tam, a pustimo »malenkosti«. Kljub turbulenci pri preskoku v drugo resničnost pilotu uspe pristati in tako rešiti vseh 243 potnikov. Po treh mesecih se izkaže, da je anomalija, ki je botrovala nenavadnemu pojavu, popolnoma spremenila življenje potnikov, hkrati pa v vesolju sprožila nekakšen učinek metulja, ki zlepa ne bo izzvenel ...

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Dramilo – kaj naj z vsem tem, kar je v meni?

Žiga Birsa in Annamaria Prezelj sta utemeljitelja Dramila, praktičnih skupinskih dramskih delavnic, ki od začetka tega leta dvakrat na mesec potekajo v trzinem kulturnem domu.

Žiga in Annamaria opisujeta delavnice kot »naše pristno in sproščeno izražanje v obliki dramskega dela na odru ali v obliki življenja«. Za Odsev sta poudarila, da na delavnicah lahko razvijamo avtentično izražanje z dramsko igro, glasbo, gibanjem, skupinskim ritmom in zvokom.

Komu je namenjeno?

»Dramilo je namenjeno vsem, ki želijo hoditi po svoji poti, jasno izražati sebe, svoje meje, veselje, radosti, poglede in čustva. Namenjeno je razvoju človeka kot posameznika in tudi skupine kot družbe,« sta poudarila in dodala razloge, ki so pripomogli k razvoju ustvarjalnih delavnic: »V sodobnem času smo zaradi vsega, s čimer se v življenju ukvarjamo, počasi pozabili nase. Delo, ki ga opravljamo, nam večinoma ni popolnoma pisano na kožo, najdemo se v položajih, ki jih včasih ne razumemo ali pa jih težko sprejmemo ... Zato smo preprosto tiho ali pa si nadenemo masko, pasivno iščemo rešitve. Tudi bežna srečanja z ljudmi, s katerimi poslovno sodelujemo, nam ne prinašajo več radosti, ampak samo še stres in težave,« sta povedala in poudarila, da lahko takšni črnogledosti ubežimo. »Ob izvajanju skupinskih dihalnih seans (tako imenovanega rebirthinga), ko se dogaja potovanje človeka k samemu sebi, in ob raznem kulturnem udejstvovanju, raziskovanju skupinskih dinamik, preučevanju glasbenih in dramskih tehnik, ki so namenjene razrešitvi 'krčev', smo prišli do koncepta, ki smo ga poimenovali dramilo – zato ker dramo, predramlja, budi. Ko vendarle pridemo do sebe, do svojih občutkov, želja, potreb ... se začne nova pot. Snamemo maske, stopimo iz okvirjev, osvobodimo se starih navad. Kako bomo ta nova spoznanja živeli v starem svetu? Kako se bomo izrazili, postavili meje, odprli ali zaprli vrata? Kako bo zvenel svet, ki ga ustvarjamo na novih temeljih? Kako bom sporočil svetu, kako se počutim, kaj potrebujem, s čim se ne strinjam? V Dramilu krepimo suvereno izražanje – v življenju in na odru.«

Slikovita izkušnja udeležence

Pravzaprav ni pravih besed, so bolj občutki, izkustva. Mene je vsekakor zdramilo do čistega jedra, s celičnimi zapisi vred. Dramilo zavest v navidezno nove dimenzije doživljanja obstoja. Serije delavnic priporočam vsakomur, ki si želi več od sebe in svojega doživljanja življenja. Vsakomur, ki mu je ustvarjalnost blizu in se želi počuti in prebuditi v svoji kapaciteti dramske igre in neskončnosti ustvarjalnega procesa in postavitev vlog (pa še marsičesa drugega). Takšna želja izraza morda res ni za vsakogar, je pa vsekakor izkustvo, ki bi bogatilo življenje slehernega posameznika.

Kako potekajo srečanja?

Kot sta poudarila utemeljitelja, je Dramilo praktično znanje, sestavljeno v sistematično celoto, katere cilj je, da se uporabnik vse bolj zaveda sebe in dinamik odnosov, v katerih se giblje, ter da uporabi svoje znanje, vedenje, spomine, impulze. »Dramilo je namenjeno razvoju posameznika ali skupine. Tisti, ki se udeležijo našega dogodka samo enkrat, bodo izkusili naše kratkoročne cilje, kot so večja sproščenost, večji pretok energije, lahko se bodo zagledali, spoznali, na katerih področjih so v krču ali kaj jim gre res dobro od rok,« sta poudarila in dodala, da na srečanju »vadimo, utrjujemo, spoznavamo, raziskujemo več stalnih sklopov: sproščanje telesa z gibom in glasom, ozaveščanje telesa in njegovih funkcij, kultiviranje čuječnosti, prisotnosti, bivanja, ozaveščanje naše podpore, razgibavanje spominov in njihova uporaba, prostor in premikanje telesa v njem, ritem, zvok in pesem trenutka, slikovite postavitve življenjskih dogodkov, življenje in bivanje na odru in pod njim«. Vse to pa z namenom, da bomo v svetu lahko bolj prisotni, sproščeni, avtentični, varni, mirni ...

Kaj lahko pridobimo?

Predstavila sta tudi prednosti, ki jih prinaša obiskovanje dogodkov. »Naši dolgoročni cilji so, da postanemo dobri opazovalci, odlični poslušalci, umirjeni in čuječi, da znamo svoje spomine s pridom uporabiti, da jih znamo dati na stran, ko jih ne potrebujemo. Cilj je, da se spoznamo in oblikujemo kot posamezniki in kot ustvarjalna skupina, ki je sposobna ustvariti tudi svoje izdelke v obliki dramskih del, video-, audioizdelkov.«

Kako se lahko pridružimo?

»Ustvarjalna skupina Dramilo je odprta za vse, ki čutite klic po svojem lastnem izražanju, po skupinskem ustvarjanju na odru. V Dramilu lahko sodelujete tako aktivno kot tudi pasivno,« sta poudarila Žiga in Annamaria in dodala, da so dramske in druge prakse, ki so pri Dramilu v pomoč, vzete iz različnih virov – metode aktiniga, zdravljenja z zvokom, rebirthinga, astrologije, reikija, psihodrame, psihomagije itd. »Trajalo je približno deset let, da se je razvila dobro povezana mreža med vsemi temi praksami.« Če vam je katera blizu, boste zagotovo našli navdih v tovrstnih ustvarjalnih delavnicah.

Dobrodošli na Dramilu vsako drugo sredo v KUD-u Trzin ob 20. uri – srečanja bodo potekala do poletnih počitnic in ponovno od septembra naprej. Več o Dramilu si lahko preberete na spletni povezavi www.himalaya-rebirth.com/dramilo.

Foto: arhiv Žige Birsa in Annamarije Prezelj

Predstavitev turističnega društva v arboretumu

Zadnjo nedeljo v aprilu se je Turistično društvo Kanja Trzin predstavilo obiskovalcem v Arboretumu Volčji Potok.

Lepo sončno jutro nas je 30. aprila pozdravilo ob vhodu v arboretum. Na parkirišču nas je že čakala podžupanja Nuša Repše, kmalu smo prišli tudi drugi: mentor rezbarjev Jože Močnik, vezilji Marika Kolarič, Marta Lovše in midva z Jožetom. Pri stranskem vhodu smo vstopili v park in se z razstavnim gradivom odpravili proti stojnicam, ki so bile letos postavljene na odličnem mestu med dvema šotoroma. Lotili smo se postavljanja. Rezbar Močnik je izbor svojih lesenih skulptur premišljeno razstavil na eni stojnici, drugo stojnico smo oblekli v trzinsko bordo rdečo barvo, ki je bila odlična podlaga za belo vezene prtičke v rišeljjski tehniki. Letos je za postavitev prispevala prtičke naša vsestranska Marika, ki je razstavila tudi ročno izdelano vezeno torbico. Med prtički smo razstavili razne brošure, slikovni material in sliko trzinskega simbola, močvirskega tulipana oziroma žerjavčka. Dokončno podobo stojnice je polepšala vaza z rumenimi ranunkulami. Poleg veziljsko-turistične stojnice smo postavili še pano občine Trzin, med stojnici pa pano turističnega društva. Zadovoljni s postavitvijo smo pričakali prve obiskovalce, ki so prihajali iz šotor, v katerem so bili razstavljeni lesen Fordov model in nekaj starodobnih avtomobilov. V naslednjem šotoru so bili razstavljeni spomladanski aranžmaji, ki so bili zaradi dišečih hijacint prava paša za oči in nos.

Letos je bilo zelo veliko obiskovalcev, predvsem veliko tujcev, ki so prišli z avtobusi iz Avstrije, Italije, Madžarske in sosednje Hrvaške. Tudi pri naših stojnicah se jih je veliko ustavilo, posebno obiskovalke so se ustavljale pri stojnici z vezeninami. Spraševale so, ali so vezene strojno izdelane ali ročno vezene, ter z otipom preverjale verodostojnost izdelkov. Zanimala sta jih cena in porabljen čas za izdelavo prtička od narisa do izrezovanja, obiskovalci so spraševali o tehniki vezanja, o toledu, ki je nadgradnja rišeljja. Opazovali so Mariko in Marto, ki sta vezli, in se zanimali za posamezne podrobnosti. Vezilji sta z veseljem odgovarjali na postavljena vprašanja in pokazali svoje delo.

Za obiskovalce obeh spolov je bila zanimiva tudi rezbarska stojnica, ki je z različnimi skulpturami privabljala tudi mlajše radovedneže. Elegantne ženske figure, razmišljujoča starčka, ljubka šolarka s knjigo, lovec s puško, skrivnostna sova in druge skulpture so bili prava paša za oči. Marsikateri obiskovalec je pobožal ali potežkal skulpturo, vprašal, koliko časa porabi mojster za izdelavo, iz kakšnega lesa so kipi in koliko stanejo. Mojster Jože Močnik je prijazno odgovarjal na vprašanja in povedal, da izdelki niso za prodajo. Za stojnico si je postavil mizico in kovček z orodjem ter iz debele lipove deske ustvarjal novo figuro. Njegovo rezbarjenje je pritegnilo precej mimoidočih, ki so se ustavili in opazovali mojstra pri delu.

Posebno pozornost obiskovalcev in sodelujočih na okoliških stojnicah je pritegnil prihod naših članov folklorne skupine Veterani v narodnih nošah na čelu s harmonikarjem Blažem Klopčičem. Z veselimi vižami, plesom in podobo so pritegnili poslušalce in bili deležni aplavza in fotografranja. Nato so se folkloristi z Blažem napotili k drugim stojnicam in ob igranju na harmoniko in plesu prehodili dobršen del parka. Blaževa harmonika in ubrani koraki folkloristov so zagotovo popestrili dogajanje in veselo vzdušje ob predstavitvi turistične ponudbe našega kraja.

Sodelujoča na predstavitvi sem izčrpno predstavila tako občino Trzin kakor tudi Turistično društvo Kanja. Obiskovalce sem povabila na bližajoči se sejem v Trzinu in folklorni festival, ter revijo Trzinka poje. Razdelila sem veliko reklamnih zloženk, povedala o naši kulinariki, ponudbi, novi pridobitvi, muzeju na prostem, oziroma predstavila Tomšelnov kozolec, Jefačnikovo domačijo, povedala o 750. obletnici prve omembe Trzina in stoletnici Kulturnega društva ter o razstavah v Centru Ivana Hribarja.

Zadovoljni, da je predstavitev uspela, da je vreme vzdržalo, da smo imeli najlepšo stojnico in veliko obiska, smo se ob 18. uri poslovili od arboretuma.

Besedilo in foto: Majda Šilar

Dejavnosti trzinskih planincev

Zimovanje na Komni in potep po robu Gore

Trzinski planinci (PD Onger) v zadnjem času nismo le prenovili vodstva in upravnih organov društva, temveč smo izvedli tudi dva odmevnejša obiska našega vzpetega sveta.

Sredi februarja smo že v drugo pripravili tridnevno zimovanje v koči Majerca na Komni, konec aprila pa še izlet po »Poti po robu« (<https://www.vipavskadolina.si/aktivno/pohodnistvo/poti/pot-po-robu>).

Po poznojesenskem pohajkovanju čez greben med Kotom in Vrti smo bili za podaljšani pustni konec tedna (17.–19. februar) vnovič na Komni. Veseli smo bili zlasti dejstva, da smo skoraj podvojili število udeležencev in se je spet pokazalo, da dober glas seže v deveto vas. 21-članska družčina turnih smučarjev in pohodnikov – nekateri od slednjih so bili na krpljah – je delovala kot namazan stroj tako v koči kakor tudi v na debelo zasneženi gorski pokrajini; z nami sta bili tudi dve kosmatinki. Če smo bili prvi dan med vzponom do koč in na hišni vrh Gradič (1634 m) še nekoliko okorni, pa nam je šlo precej bolje naslednji dan, ko smo izvedli krožno turo z vzponom po dolini Gracije na sedlo med Bogatinom in Mahavščkom (Veliki Bogatin) in spustom prek Dolnikov v prostrano in uravnano planino Govnja. Zadnji dan je del udeležencev »skočil« še na Srednji vrh (1874 m), drugi pa smo pospravljali, da so tudi zanamci dobili takšno kakor mi – čisto in urejeno. Ob slovesu v dolini smo se vsi strinjali, da je treba zimovanje ponoviti oziroma lahko postane od tretje izvedbe dalje kar tradicionalno.

22. aprila pa smo se skupaj s Planinskim društvom Kamnik (19 udeležencev iz štirih planinskih društev) odpravili na pot po robu Gore med Predmejo in Colom; če smo bolj natančni, gre za Goro nad Vipavsko dolino. To je biser neokrnjene narave, ki se skriva za strmimi pobočji in melišči, za nazobčanimi robovi kamnitih vrhov nad Ajdovščino. Ko zremo iz doline proti planoti, si ne moremo misliti, da je za robom pokrajina, v kateri so Gorjani med skalami, grobljami in škarpami, med bregovi, griči, hribi in vrhovi, v dolinah, jamah in grapah, med luknjami in brezni, v lozah in dragah, na sečih in ravninah našli zavetne kotičke za svoje domove. Obisk teh lepih krajev ima dve »težavi« – v toplejši polovici leta je prevroče, v hladnejši pa tam zelo rada krtači burja.

Tokrat smo imeli srečo, saj sta vročina in veter ostala drugje, mi pa smo »napadli« pot od zgoraj oziroma z zadnje strani, saj smo se na izhodišče pripeljali mimo cilja. Narava se je prebujala, hladnejši zrak pa je omogočal dobro vidljivost. Na Sinjem vrhu, kjer smo edinkrat za dva metra presegli nadmorsko višino 1000 m, smo lahko opazovali Triglav in morje in seveda še vse, kar je vmes. Prav ovinek na ta vrh je nekoliko podaljšal pot; na koncu so se ustavili števec pri 18 kilometrih, ure pa pri šestih urah in pol hoje. Preveč je zanimivosti na tej poti, zato omenimo le Otlisko okno (pri nastanku je menda imel vmes prste sam hudič ...) in padalsko-zmajarsko vzletišče na Sončnici (867 m). Trde noge sta na koncu hitro zmehčala bograč in jota pri Tratniku na Colu.

Udeleženci izleta po robu Gore

3. junija pa se odpravljamo nad Dleskovško planoto. Pridružite se nam, medtem pa nikar ne pozabite na hojo oziroma redno vzdrževanje telesne pripravljenosti – le tako bodo naše skupne poti še bolj prijetne.

Besedilo in foto: Miha Pavšek

Izlet društva upokojencev Žerjavčki Trzin

Prvi izlet je bil letos 4. maja po hribih in dolinah. Iz Trzina smo se podali na pot proti Horjulu do Petrovega Brda. Na bencinskem postajališču nam je predsednica društva upokojencev Olga Stopar razdelila sendviče, ki so zelo teknil. Tam smo popili še odlično in poceni kavico. Naslednji postanek smo imeli v Cerknem, kjer smo šli nekateri na pijačo, drugi so občudovali lepote kraja. Vožnjo smo nadaljevali po hribih in dolinah do Idrije in naprej do Mosta na Soči. Uživali smo na soncu ob Soči, ob hladni pijači in pogovorih. Popoldne smo kosili na turistični kmetiji na Širokem. Postregli so nam z okusnim kosilom. Po njem smo odšli na razgledno točko, kjer smo občudovali okoliške

Na Širokem smo zakrili razgled.

hribe in doline in se fotografirali. Po drugi poti smo se spet po hribih in dolinah odpeljali do vasice Rut. Tam stoji zelo stara lipa. Občudovali smo to mogočno drevo in se fotografirali za spomin. Upokojenci smo bili zelo zadovoljni z izletom. Predsednico smo prosili, da prihodnji mesec v društvu omogoči še en podoben izlet, in ji hvaležno zaploskali, prav tako smo aplavz namenili organizatorju izleta Tomažu Pevcu in vozniku Lojzetu.

Lep, sproščujoč in sončen dan smo imeli.

Besedilo in foto: Jožica Trstenjak

V vasici Rut pri stari lipi

Regionalna kolesarska povezava od Kamnika do Ljubljane je uradno odprta

Uradno odprtje regionalne kolesarske povezave Kamnik–Mengeš–Trzin–Ljubljana je potekalo v sredo, 5. aprila, na Duplici, udeležil se ga je tudi župan naše občine.

Na novo urejene kolesarske poti, ki potekajo od občine Kamnik skozi občini Mengeš in Trzin do ljubljanske občine, merijo kar 13.735 metrov. Če vas zamika poganjanje pedal, se od Podgorja na Duplici odpravite čez Mengeško polje vzporedno z regionalno cesto do krožnega križišča v Mengšu. Tam kolesarska pot po Slovenski cesti v Mengšu poteka do južnega krožnega križišča, nato pa zavije skozi naselje Loka pri Mengšu v smeri Trzina, kjer se vije čez trzinske ulice do obrtno-industrijske cone. Na koncu industrijske cone boste morali prečkati Štajersko cesto pri semaforiziranem križišču, po zdajšnji kolesarski stezi pa se nadalje lahko na križišču Dunajske in Štajerske priključite že urejeni kolesarski stezi v Črnučah.

Župan občine Trzin Peter Ložar s škarjami v rokah ob županu občine Kamnik Mateju Slaparju in županu občine Mengeš Bogu Ropotarju ter poslancu državnega zbora Mateju Toninu na uradnem odprtju regionalne kolesarske povezave med Kamnikom in Ljubljano

Projekt, ki sta ga sofinancirali Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija, kolesarjem omogoča varno potovanje s kolesom in hitrejšo povezavo med omenjenimi kraji.

Na odprtju so župani občin Kamnik, Mengeš in Trzin – Matej Slapar, Bogo Ropotar in Peter Ložar – ter poslanec državnega zbora Matej Tonin prerežali trak in se tudi zapeljali s kolesi po uradno odprti kole-

Kolesarska povezava med Kamnikom in Ljubljano bo poskrbela za varnejšo pot kolesarjev.

sarski povezavi med Kamnikom in Ljubljano. Kolesarska povezava bo zagotovo tudi v Trzin privabila kakšnega radovednega kolesarja več, ki si bo v našem kraju lahko privoščil postanek in si ogledal domače znamenitosti ob poti, kot so Jefačnikova domačija, Tomšelnov kozolec – muzej na prostem, staro vaško jedro ob cerkvi sv. Florijana ...

MPP

Foto: arhiv Občine Kamnik

Kolesarska steza v občini Trzin se v okviru regionalne kolesarske povezave začne na križišču s Trzinsko cesto in poteka po Jemčevi cesti in Habatovi ulici do križišča, kjer zavije po prednostni cesti desno proti zahodu do križišča ceste Za hribom in nadalje do križišča z Ljubljansko cesto. Z Ljubljanske ceste nato zavije na Mlakarjevo cesto in se skozi krožno križišče nadaljuje po Kidričevi ulici v smeri Obrtno-industrijske cone Trzin, kjer se nadaljuje po Blatnici skozi industrijsko cono mimo piramide in krožnega križišča do točke, kjer pot zavije do meje z Mestno občino Ljubljana v smeri državne ceste.

Vozi me vlak v daljave ...

Društvo upokojencev Žerjavčki Trzin ima status društva v javnem interesu na področju kulture, za kar mu je ministrstvo za kulturo izdalo odločbo. Na tej podlagi je treba v društvu razvijati različne kulturne dejavnosti, kot so recitatorska, pevska in založniška dejavnost. Ker tu pa tam začne kakšna dejavnost šepati, je treba poiskati nove stvari in tako smo z januarjem 2023 pohodniki začeli obiskovati muzeje in galerije.

Vetrovnega torkovega jutra smo se z vlakom odpravili na Jesenice. Naš cilj je bil ogled Stare Save. Na Gorenjsko vozijo moderni vlaki, tako da starejši človek nima težav z vstopanjem vanj in izstopanjem iz njega. Predhodno smo že potovali v Kranj in Radovljico, tako da smo si tokrat brezskrbno ogledovali prekrasno pokrajino. Na Jesenicah stoji za orientacijo muzejskega kompleksa, imenovanega Stara Sava, ogromen dimnik. Danes je ta poln reklamnih napisov. Za prišleka, ki Jesenic ne pozna, je to prava zanimivost. Čez železniške tire je speljan pokrit most, ki se zaključuje s stopniščem in dvigalom do naslednjega mostu, ki je speljan čez cesto in se zaključuje spet s stopniščem in dvigalom.

Ob dogovorjeni uri nas je pred muzejem počakala kustosinja in nas seznanila z zgodovino Jesenic in nastankom železarstva. Ker nas je zaradi vetra pošteno premrazilo, smo ogled nadaljevali v delavskem sta-

novanju. Tu smo si celo uro ogledovali različne predmete in ugotavljali, za kaj se je kakšen predmet uporabljal. Sami smo se sprehodili še mimo rak in večje odprte hale, kjer stojijo zapuščeni stari tovarniški stroji in lokomotiva z vagoni. Ena izmed večjih opučenih tovarniških hal je spremenjena v tržnico.

Zaradi res mrzlega vetra smo potep po Jesenicah končali s kavo pri Dimniku in se odpravili nazaj na vlak ter se popoldne zadovoljni vrnili domov.

Besedilo in foto: Milica Erčulj

Izlet v park vojaške zgodovine

Kar nekaj let smo člani Združenja borcev za vrednote NOB občine Trzin pripravljali ekskurzijo za naše člane, a je kljub dobri volji zaradi različnih razlogov nismo izvedli. Letos pa smo se na praznični dan 27. aprila člani Združenja borcev za vrednote NOB občine Trzin le odpravili v Pivko, kjer je Park vojaške zgodovine.

V muzejski ustanovi je predstavljena naša vojaška zgodovinska dediščina s poudarkom na tehnični kulturi. Stavbe so v kompleksu nekdanje italijanske in pozneje jugoslovanske vojašnice. Ker nas je bilo za ves avtobus, smo se dogovorili za voden ogled, odločitev zanj pa se je izkazala za zelo dobro, saj smo od vodnika slišali veliko zanimivosti, ki jih sicer ne bi izvedeli. Ogled smo začeli z nosilno zbirko muzeja, v kateri je tankovsko-artilerijska zbirka z oklepnimi in drugimi vojaškimi vozili iz druge svetovne vojne in slovenske osamosvojitvene vojne. Vodnik nas je nato vodil mimo zbirke letal in helikopterjev, o katerih smo izvedeli veliko lastnosti ter kje in kdaj v zgodovini so bili uporabljeni. Od zunaj smo si lahko ogledali tudi jugoslovansko diverzantsko podmornico. Nato smo odšli v posebno stavbo, kjer sta na ogled zelo nazorna predstavitev osamosvojitvene vojne in zbirka iz tega obdobja. Ne glede na vse videno je ostalo še veliko stvari, mimo katerih smo prehitro šli, naj bo to vsakemu v izziv, da si park vojaške zgodovine ogleda še enkrat v lastni režiji.

Na koncu ogleda smo se ustavili v tamkajšnji kantini, kjer so nam pripravili okusno kosilo. Zanimivo je, da v kantini ne strežejo, ampak imajo samopostrežni način kot na primer v nekdanji JLA.

V popoldanskih urah sončnega dne smo se polni vtisov vračali proti domu in že kmalu bomo razmišljali o novem izletu za člane našega združenja. Naš naslednji projekt je organizacija dogodka ob prazniku občine 20. maja 2023 za kulturnim domom, ko bomo pripravili že 23. tradicionalno prireditev za občane Trzina in povabljenе goste.

Besedilo in foto:
Rastko Kotar, Zdr-
ženje borcev
za vrednote NOB
občine Trzin

Občni zbor OZVVS Domžale

17. marca smo domžalski veterani vojne za Slovenijo v prostorih Kulturnega doma na Viru izvedli redni letni občni zbor, na katerem se je zbrala slaba četrtina članov našega združenja.

Za uvod je mlada pevka in kitaristka Lana Komatar iz Ihana zapela državno himno, v nadaljevanju pa še dve pesmi: *Ne bodi kot drugi in Daleč je za naju pomlad*. V nadaljevanju je predsednik OZVVS Domžale Janez Gregorič pozdravil župana trzinske občine Petra Ložarja in goste iz sosednjih združenj ter podal poročilo o delu v preteklem letu, v katerem je bilo izvedenih veliko dejavnosti, med drugim tudi posodobitev štirih obeležij za tajna skladišča orožja iz obdobja 1990–1991 na Homcu, v Škrjančevem, Dobu in na Kolovcu.

Spomladi smo obiskali Brione v Istri, kjer je bil podpisan mednarodni sporazum o končanju vojne v Sloveniji leta 1991. Drugo potovanje pa je bilo strokovna ekskurzija v Vesoljski center v Vitanju in 1. oktobra 2022 obisk koroške vasice Libeliče, ki je prav na tisti dan praznovala stoto obletnico priključitve matični domovini. V teh krajih se res lahko veliko naučimo o ljubezni do rodne dežele, česar nam na splošno v Sloveniji zelo primanjkuje.

V okviru dela z mladimi je bila izvedena strokovna ekskurzija učencev devetega razreda OŠ Domžale v Park vojaške zgodovine v Pivki in še nekaj enournih predavanj o nastanku naše domovine na drugih osnovnih šolah.

Ob koncu leta smo v Mengšu slavnostno podelili medalje ob 30. obletnici osamosvojitve naše države, Republike Slovenije. Sekretar

Vasja Novak je podal finančno poročilo, o katerem je nadzorni odbor izdal pozitivno mnenje. Izvedene so bile nadomestne volitve za člana predsedstva OZVVS, Jožeta Kosmača, ki nas je po hudi bolezni zapustil, na njegovo mesto je bil izvoljen Milan Narat. Podeljenih je bilo še nekaj medalj ob 30. obletnici osamosvojitve. Zbor pa se je končal s tradicionalnim družabnim srečanjem, kar gre veteranom vojne za Slovenijo dobro od rok. Zahvala gre tudi krajevni skupnosti Vir, ki nam je omogočila, da smo gostovali pri njih.

J. Gregorič
Foto: A. Zlodije

Pesniški recital v spomin na Nežko Andrejaš

Društvo upokojencev Žerjavčki in družina Nežke Andrejaš sta v četrtek, 13. aprila, ob 18. uri v Dvorani Marjance Ručigaj pripravila pesniški recital v spomin na Nežko Andrejaš.

Za uvod v prireditev so člani Mešanega pevskega zbora Žerjavčki zapeli trzinsko himno, ki jo je napisala Nežka Andrejaš, s citrami je zbor spremljala pevovodkinja Neli Kos Zidar.

Prireditve je vodila Helena Ogorelec, ki se je najprej zahvalila zboru, nato pa pozdravila vse nastopajoče, družino in prijatelje pokojne Nežke ter vse obiskovalce. Nežko je predstavila kot pesnico, ki je zapustila veliko število pesmi, objavljene so v sedmih knjigah. Izdala je dve samostojni pesniški zbirki. Prvo zbirko *Mozaik mojih misli* je izdala pri trzinskem društvu upokojencev leta 2020. Istega leta je izdala še zbirko *Spomini preteklosti* pri Kulturno-zgodovinskem društvu Rusalka v Ljubljani, s katerim je tudi sodelovala. Njene pesmi so objavljene v številnih zbornikih, publikacijah, biltenih, reviji Vzajemnost, Vrelci poezije, Zgodbe mojega kraja, Zgodilo se je v mojem kraju in drugje. Posthumno je društvo Rusalka izdalo njene otroške pesmi.

Kakšen odnos do ljudi je imela Nežka, je razvidno iz zahvale, ki jo je zapisala ob izidu svoje zbirke. Iskreno se je zahvalila vsem ljudem, ki so ji v življenju kakor koli pomagali, tudi pri izidu zbirke. Veselilo jo je, da pozna take ljudi, ki skupaj z njo delijo trenutke v življenju in na katere se lahko vedno zanese. Ob izidu je izrazila neizmerno veselje in srečo, ker je vedela, da bodo njene pesmi, shranjene v zbirki, ostale v večnem spominu. Srečna je bila, ko so ljudje brali in poslušali njene pesmi, in verjela je, da jih bodo še naprej, ker so bile napisane z ljubeznijo.

Voditeljica Helena Ogorelec je na oder povabila Zorana Rinka, nekdanjega predsednika društva upokojencev, da predstavi Nežkino sodelovanje v društvu. Zoran Rink je pozdravil vse navzoče in se jim zahvalil za vabilo. Zelo je bil vesel, ko ga je poklicala Nežkina hči Andreja in izrazila željo, da bi skupaj z društvom upokojencev pripravili literarni večer in s tem počastili spomin na njeno mamo. Z navdušenjem je sprejel njeno pobudo in organiziranje prireditve je hitro steklo. Povedal je, da je bila Nežka zelo spoštovana in cenjena ne samo v društvu, ampak tudi v našem kraju. Opisal je njeno težko otroštvo, ko je kot ko-

maj štiriletna deklica izgubila starše, zato jo je vzgajala babica. Tudi v pesmih jo je večkrat zaneslo v otroška leta in domači kraj Planina. Življenjska pot jo je pripeljala v Ljubljano, kjer se je poročila in se nato z možem in hčerama preselila v Trzin. Po upokojitvi leta 1980 se je včlanila v društvo upokojencev in se pridružila pevskega zboru ter sodelovala v delavnicah ročnih spretnosti. Izdelovala je nakit, kravate in druge izdelke. Vsake naloge se je lotila resno in odgovorno. Petje v pevskega zboru ji je pomenilo obvezo in hkrati sprostitve in druženje s sebi enakimi.

Intenzivno se je začela ukvarjati s poezijo, s katero je opisovala razne dogodke, svoje občutke in videnja. Društvo upokojencev je izdalo dve pesniški zbirki. V eni zbirki so med drugimi tudi njene pesmi, druga pesniška zbirka je njena samostojna, imenovana *Mozaik mojih misli*. Ob izidu te zbirke je Nežka povedala, da so pesmi njena tolažba in razvedrilo. Pesmi so zelo čustvene in vsaka je obdana s posebno milino. Napisala je več partizanskih pesmi za Društvo Cankarjeva brigada, za kar je prejela Cankarjevo nagrado. Zoran Rink se je ob koncu govora zahvalil Nežkini hčeri Andreji za lep spominski večer.

V nadaljevanju programa so trzinske recitatorke Adi, Olga in Helena prebrale nekaj njenih pesmi in povedale nekaj lepih besed o Nežki. Mešani pevski zbor je zapel nekaj pesmi in popestril recitacije. Helena Ogorelec je nato na oder povabila Minko Jerebič, predsednico Kulturno-zgodovinskega društva Rusalka iz Ljubljane. Ta je Nežko opisala kot prijazno, delavno in odgovorno članico društva, ki je svoje naloge opravljala vestno. Zbranim je zaupala, da je društvo Rusalka posthumno izdalo zbirko Nežkinih otroških pesmi in da je v društvu rada pripovedovala šale in jih velikokrat nasmejala. Rusalkine recitatorke Metka, Marija in Antonija so recitirale nekaj njenih pesmi in obujale spomine na čas, ki so ga z Nežko preživele v društvu. Posebno zanimiva je bila pripoved rusalčka Nejca, ki je prebral zgodbo Babi iz zbirke *Zgodbe mojega kraja*. Na harmoniko je zaigral in zapel pesem *Kam le čas beži* in z njo pritegnil k petju vse obiskovalce v dvorani.

Za konec se je Helena Ogorelec zahvalila Rusalkam in povabila na oder Nežkino hčer Andrejo Kavčič, ki se je zahvalila vsem sodelujočim, sorodnikom, prijateljem in gostom. Hvaležna in ganjena je bila nad številno udeležbo in vse lepe besede, izrečene o njeni mami. Posebno se je zahvalila Društvu upokojencev Žerjavčki Trzin in Kulturno-zgodovinskemu društvu Rusalka iz Ljubljane, da so ji omogočili in pripravili lep spominski večer. Vse nastopajoče in prisotne je povabila na izvrstno zakusko, ki jo je pripravila Nežkina družina.

Besedilo in foto: Majda Šilar

Marjanu Capudru - Macu v slovo

Dim in pepel? Ne! Ni ostalo le to! Mora obstajati še mnogo mnogo več! Duh, duša ... in spomin. Spomini na njegovo delo, njegova razmišljanja, na lepe trenutke, ki smo jih preživeli skupaj.

Bil je eden tistih še pravih »starih« Trzincev, ki nas je vse manj. Trzin se je spremenil, razvil, napredoval, vsaj malo tudi po njegovi zaslugi. Postal je nekaj novega, boljšega, a še vedno se radi spominjamo časov, ko je bil naš kraj še primestna vasica, v kateri smo se vsi še poznali in smo si bili vsi še »na ti«. Na čas, ko so Trzinci, če je bilo treba, še znali stopiti skupaj.

Predavnimi desetletji smo se mladi Trzinci ob večerih ničkolikokrat zbirali v kuhinji njegovega stanovanja, socialnega stanovanja ob nekdanjem sedežu Krajeвне skupnosti Trzin, ki sta ga s sestro Anko po mami smrti kot siroto ohranila. Tam smo ničkolikokrat razpravljali o Trzinu, njegovem življenju in razvoju. Tam se je pred mnogimi leti rodila zamisel, da mora tudi Trzin imeti svoj časopis. V tisti skromni kuhinji smo sestavili prvo uredništvo, v njem pa smo bili uredniki kar vsi udeleženci tistih večernih druženj. Tam smo se odločili tudi, da časopisu damo ime Odsev in da bo to časopis Trzincev za Trzin. V tisti kuhinji smo se tisti, ki smo bili »motor« takratnega Odseva, družili še potem, ko nam je krajevna skupnost že dodelila prostore za uredništvo časopisa. Tam smo premlevali, kaj bi bilo dobro napisati, pokritizirati pa tudi pohvaliti. Skupaj smo brali in popravljali članke, ki smo jih na roke pisali doma, potem pa smo jih tisti, ki smo znali tipkati in smo imeli pisalne stroje, pretipkavali na matrice. Mac je dobro poznal Trzin in Trzince in pogosto je najbolj iskriivo zarobantil čez nepravilnosti. Sovražil je tiste, ki so izkoriščali sistem in se okoriščali. Svoj kritični odnos do »barab in mafijcev«, kot jih je imenoval, je ohranil vse do konca. Tudi ob pivu v katerem od trzinskih lokalov, kjer je rad posedal v zadnjih letih in prebiral dnevno časopisje, je kritično presojal razmere

V slovo Marjanu Capudru in Mileni Kraševce

Prezgodaj sta se od nas in od Trzina poslovila Marjan Capuder in njegova življenjska družica Milena Kraševce z Ljubljanske ceste 15B. Hude bolezni jima niso prizanašale. Pepel Milene je raztresen na pokopališču v Trbovljah. Želela je bližino svojih otrok Mirka in Marka, ki živita v Trbovljah. Marjan (Trzinski) Capuder pa je tudi želel raztros. V petek, 21. aprila 2023, smo se od njega poslovili v domžalski cerkvi. Čudovit cerkveni obred s pevci Krt in trzinskim župnikom dr. Boštjanom Gučkom ter nato raztros na domžalskem pokopališču. Veliko ljudi ga je spremljalo na zadnji poti.

Marjan Capuder
22. 3. 1953–13. 4. 2023

Milena Kraševce
16. 12. 1954–22. 2. 2023

Zahvala vsem udeležencem pogreba: prijateljem, sosedom, bratrancem, sodelavcem in drugim. Hvala za prispevke, maše, cvetje, sveče in venec od Marjanovih prijateljev iz Trzina in lokala Muc. Veliko pozornost je pokazala Vlada RS, Prevajalska služba, z Ivanko Kopač, za čudovito cvetje, sveče in sožalne voščilnice. Hvala Sonji Kovačič in Bojanu Perku za pomoč v hudi stiski po smrti Milene. Hvala sosedi Cvetki Jovič, ki je Marjanu pomagala in nas obveščala o njegovem slabem stanju. Hvala bratrancu Franciju Capudru iz Soteske pri Moravčah za tople nagovore ob slovesu.

V imenu vseh bratrancev in sestričen se zahvaljujem Marjanu in Mileni, da sta bila del naše razširjene družine. Živela sta vrednote, ki so nam jih dali naši starši in stari starši. V naših srcih bosta ostala za vedno. Imela sta se rada. Ljubezen nikoli ne mine in Večnost se ne konča.

Počivajta v miru.

V imenu vseh sorodnikov

Jožica Trstenjak, Marjanova sestrična

v naši družbi in Trzinu. Brez dlake na jeziku je ocenjeval in kritiziral napake in slabosti, ki jih je zaznaval.

Ko so ga vpoklicali, da obleče vojaško suknjo, drugi pa smo imeli druge obveznosti in načrte, je prvi Odsev ugasnil, a smo člani takratnega uredništva še naprej ostali prijatelji.

V mladosti je bil Mac dober športnik. Še zlasti je bil dober drsalec na ledu in član takratne trzinske hokejske reprezentance. Z veseljem je sodeloval tudi v takratnem trzinskem mladinskem klubu in trzinskem športnem društvu. Posebno rad pa je s prijatelji oprezal ob Pšati in drugih trzinskih in okoliških vodah za ribami. Veliko zanimivih prigod bi lahko povedal o tem. Po gimnaziji, ki jo je obiskoval v Kamniku, se je odločil za študij jezikov. Pri tem je bil zelo uspešen, zato so ga povabili, da študij nadaljuje v francoskem Aix-en-Provencu. Z veseljem smo ga obiskovali tam, v rojstnem mestu impresionista Paula Cezanna, in z njim raziskovali Provanso. Po študiju je kot prevajalec deloval v več podjetjih, med drugim je za slovenske gospodarske družbe več let prevajal v Iraku in Alžiriji. V Alžiriji je spoznal tudi svojo poznejšo življenjsko sopotnico Mileno.

Ko se je vrnil, je nekaj časa delal kot organizator - producent na RTV-ju, potem pa je dobil službo prevajalca v vladnih uradih. Še zlasti je rad prevajal romanske jezike in bil eden redkih, ki pri nas obvladajo katalonščino. Niso pa mu bili tuji tudi drugi jeziki, od angleščine, nemščine do ruščine. Velikokrat je našim politikom simultano prevajal v Bruslju, zelo veliko dela pa je imel tudi ob slovenskem predsedovanju Evropski uniji. Pogosto so ga zaposlovali tudi s prevajanjem zahtevnih pravnih listin. Ob tem je za svoje veselje prevajal nekatere tuje pesnike, v prvem obdobju pa je tudi sam napisal kakšen verz, čeprav tega pozneje, vsaj kolikor vem, ni objavil.

V začetku leta se je upokojil. Ko sva pred tem govorila, se je veselil časa, ko se bo lahko posvetil svojim željam in načrtom, a že takrat ga je začela razjedati zahrbtna bolezen. Pred kratkim je koščena starka iz njegovega življenja iznenada iztrgala družico Mileno, in ko sem ga nedavno zadnjič obiskal, mi je potarnal: »Imam vse možnosti za dobro življenje, a gre vse dol, vse propada.«

Bil je borec, a je imela usoda drugačne načrte z njim. Nihče ne ve, kaj nas čaka v zadnji sekundi življenja, a upam, da Mac nekje v drugi dimenziji, v nekem drugem svetu v krogu svojih najbližjih in prijateljev zdaj z zadovoljstvom gleda nazaj na svoje zemeljsko življenje. Nam ostajajo le spomini nanj in hvaležnost za vse dobro, kar je naredil in delil z nami. Naj počiva v miru!

Miro Štebe
Foto: MPP

Dušica Kunaver v skupini Naše vezi Trzin

V petek, 22. aprila, smo v skupini Naše vezi Trzin praznovali. Naš slavljenec Stane Mesar nas je presenetil: na srečanje je povabil svojo prijateljico Dušico Kunaver, ki jo tudi mi obožujemo. Lepo nam je govorila o kruhu, starih bogovih in prelepih ljudskih pesmicah. Čas je tekal ... Dušica pa bi lahko še veliko povedala. Obljubila nam je, da spet pride jeseni.

Zahvaljujemo se Stanetu Mesarju za prelepo praznovanje rojstnega dne.

Stane, radi te imamo in smo srečni, da si v naši skupini.

Jožica Trstenjak

Foto: arhiv skupine Naše vezi Trzin

*Kjer koli si zdaj, naj te sreča poišče!
V svetlobi naj tvoje bo zdaj bivališče!
Ljubezen, ki obilno si nam jo dajala,
za vedno v vseh naših srcih bo ostala!*

*Svojo življenjsko pot je v 72. letu starosti sklenila
naša mami in mama*

DARINKA STRUPIH iz Trzina.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, darove, cvetje in sveče. Posebna zahvala tudi župniku iz Trzina Boštjanu Gučku za duhovni obred. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni

4M Group d.o.o., Medvedova ulica 11a, 1241 Kamnik

WWW.CENTER-BIOMASE.NET

PELETI SMREKA A1

RADIAL GOLD PREMIUM

040 123 711

ŽE OD 340 €/TONA

+ DARILO KATALIZATOR
za naročilo min. 3 palet

skladišče:
Kamnik - Šmarca

V naše domove priteka dobra in zdrava pitna voda

Varna in zanesljiva oskrba s pitno vodo je ena najpomembnejših dobrin za življenje ljudi, zagotavljanje nemotene in kakovostne oskrbe z vodo pa z vidika odgovornosti do uporabnikov ena najzahtevnejših dejavnosti. Pitna voda, ki se razpečuje v javno vodovodno omrežje, je zato strogo nadzorovana. Iz letnega poročila o kakovosti pitne vode iz vodovodov v upravljanju Javnega komunalnega podjetja Prodnik za leto 2022 je razvidno, da prebivalci občin Domžale, Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče pijemo dobro in zdravstveno ustrezno pitno vodo.

Pitna voda je strogo nadzorovana

Da je voda ustrezna, skrbita kar dva nadzora, in sicer **notranji**, ki ga izvaja Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano – NLZOH, Kranj, in **državni monitoring**. V okviru notranjega nadzora se izvajajo redni odvzemi vzorcev pitne vode za laboratorijske preiskave. Število vzorcev in obseg posameznih mikrobioloških preiskav in fizikalno-kemijskih analiz je določen v letnem načrtu odvzema vzorcev pitne vode, ki ga izvaja NLZOH. Vsakodnevni nadzor pitne vode skrbno prilagajamo trenutnim razmeram v vodovodnem sistemu in ugotovitvam državnega monitoringa vode ter drugim informacijam, ki jih dobimo od uporabnikov ali pooblaščenih ustanov. Zunaj letnega načrta izvajamo tudi nadzor, ki ga zahtevajo določene okoliščine pri uporabnikih in nadzor po interventnih delih na vodovodnem omrežju.

Nadzorovani parametri so skladni s Pravilnikom o pitni vodi

Pri ocenjevanju skladnosti pitne vode upoštevamo določene mikrobiološke in kemijske parametre. Spremljamo tudi indikatorske parametre, katerih mejne vrednosti niso določene na osnovi neposredne nevarnosti za zdravje, saj imajo le opozorilno vlogo. Če so njihove vrednosti povišane, preverimo vzroke in prisotnost drugih onesnaževal. Med indikatorske parametre zato spadajo mikrobiološki in tudi fizikalno-kemijski parametri, kot so denimo barva, električna prevodnost in vrednost pH vode.

Parameter	Enota	Mejna vrednost
Elektroprevodnost	µS/cm	2500
pH		? 6,5 do ? 9,5
Amonij	mg NH ₄ /L	0,5
Nitrit	mg NO ₂ /L	0,5
Nitrat	mg NO ₃ /L	50
Klorid	mg Cl/L	250
Krom	µg/L	50
Železo	µg/L	200
Svinec	µg/L	10
Atazin	µg/L	0,1
Desetilatrazin	µg/L	0,1
Pesticidi – vsota	µg/L	0,5
Trihalometani	µg/L	100
Escherichia Coli	v 100 mL	0
Koliformne bakterije	v 100 mL	0

Z mikrobiološkimi preizkušanji pitne vode se ugotavlja prisotnost zdravju nevarnih (patogenih) organizmov, ki bi lahko povzročili akutna obolenja, zato je teh več v primerjavi s fizikalno-kemijskimi. To pomeni, da v pitni vodi ne sme biti mikroorganizmov fekalnega izvora. Rezultati mikrobioloških preizkušanj so največkrat indikatorski, rezultati kemičnih preizkušanj pa nam povedo, ali so v pitni vodi prisotne snovi naravnega (kalcijeve in magnezijeve soli) ali antropogenega izvora (nitrati) in v kakšnih koncentracijah.

Rezultati analiz v okviru notranjega nadzora so ustrezni

Mikrobiološke preiskave

Za zagotavljanje **skladnosti s Pravilnikom o pitni vodi** (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17) se pitna voda pred razpečevanje v vodovodne sisteme tretira s klorovim preparatom v sistemih Ples–Podoreh–Kruc, Selce–Poljane in Bršlenovica–Šentožbolt. V sistemih Domžale–Mengeš–Trzin in Kolovec se voda večinoma ne tretira – preventivno se dezinfekcija s klorovim preparatom izvaja le v času visokih zunanjih temperatur.

V okviru notranjega nadzora so določena stalna odvzemna mesta, ki omogočajo celovit nadzor pitne vode v posameznih delih vodovodnega omrežja. Za mikrobiološke preiskave je bilo v letu 2022 v omrežju in zajetih odvzetih in laboratorijsko preiskanih 528 vzorcev pitne vode: 232 v vodooskrbnem sistemu Domžale–Mengeš–Trzin, 77 v Kolovcu, 87 v Črnem grabnu, 22 v sistemu Mengeš M1–Dobeno, 95 v sistemu Ples–Podoreh–Kruc, sedem v Dešnu, šest v sistemu Selce–Poljane in sedem v sistemu Bršlenovica–Šentožbolt.

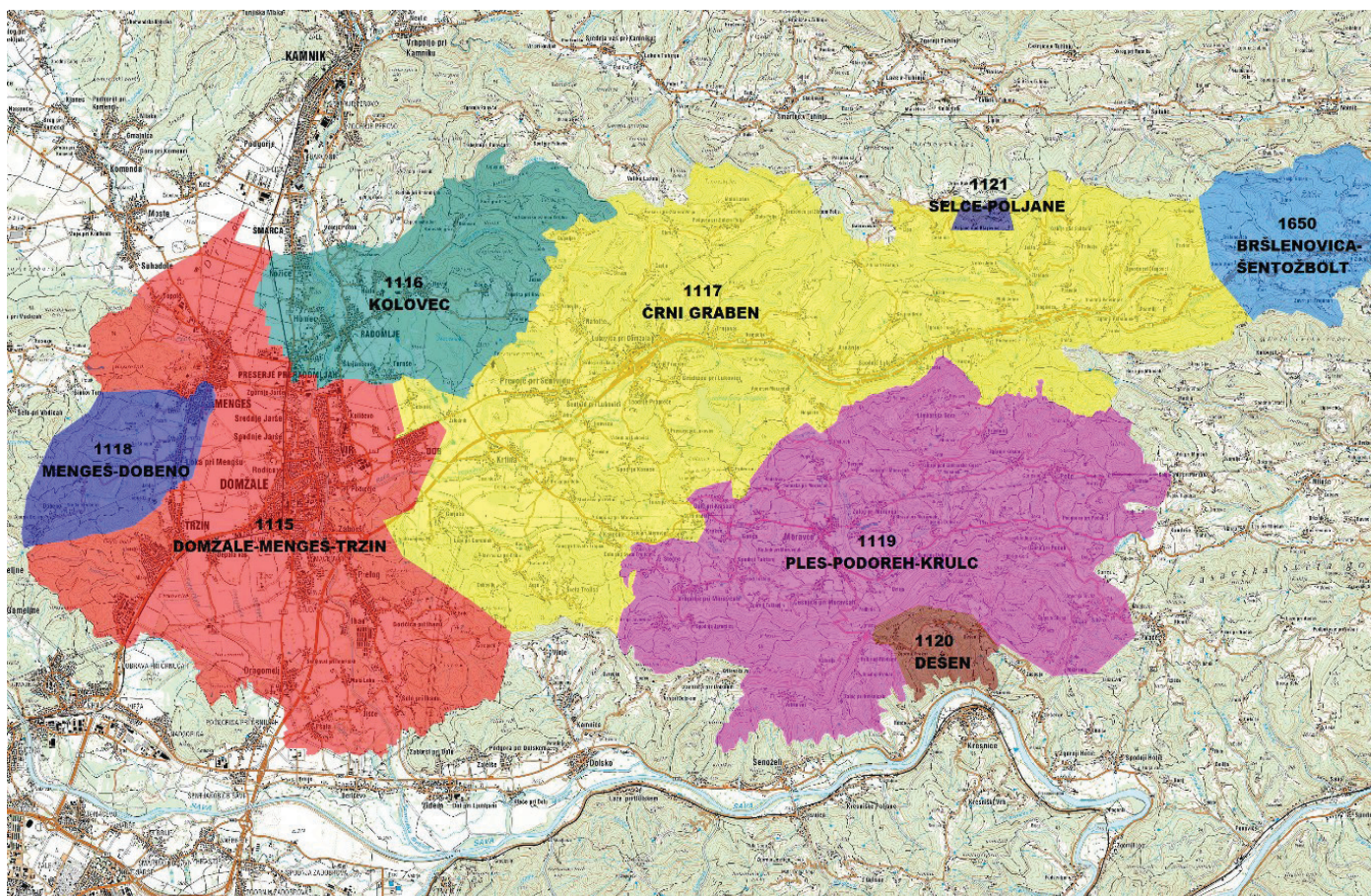
Od 347 vzorcev v omrežju je bilo sedem vzorcev neskladnih s Pravilnikom o pitni vodi, ki pa niso pomenili tveganja za zdravje ljudi. V enem primeru je do neskladnosti prišlo zaradi stanja notranje instalacije.

V letu 2022 je bilo od 347 vzorcev, odvzetih v omrežju, sedem vzorcev neskladnih s Pravilnikom o pitni vodi, od tega en v notranji instalaciji. V vodovodnem sistemu Domžale–Mengeš–Trzin je bil neskladen en vzorec, v sistemu Kolovec je bil neskladen en vzorec (v notranji instalaciji), v sistemu Mengeš M1–Dobeno ni bilo neskladnih vzorcev, v sistemu Ples–Podoreh–Kruc je bil neskladen en vzorec, v sistemih Dešen, Selce–Poljane in Bršlenovica–Šentožbolt ni bilo neskladnih vzorcev, v sistemu Črni graben pa je bilo neskladnih pet vzorcev. V vseh primerih so bili glede na vzrok neskladnosti izvedeni ustrezni sanacijski ukrepi in ponovno vzorčenje, ki so dokazali ustreznost vzorčene vode. Pri tem je treba poudariti, da v nobenem primeru neskladnost vzorca ni pomenila tveganja za zdravje ljudi.

Pri enem neskladnem mikrobiološkem vzorcu v okviru notranjega nadzora je prišlo do neskladnosti zaradi slabe interne vodovodne instalacije, za katero so odgovorni uporabniki sami. Zato želimo uporabnike opozoriti, da je za varno oskrbo s pitno vodo pomembno tudi, da redno in ustrezno skrbijo za svojo notranjo vodovodno napeljavo.

Fizikalno-kemijske analize

V okviru notranjega nadzora je bilo skupno odvzetih in laboratorijsko preiskanih 111 vzorcev pitne vode za fizikalno-kemijske analize: 77

Slika prikazuje osem oskrbovalnih območij, ki so določena glede na geografsko lego. Prebivalci na teh območjih se oskrbujejo s čisto pitno vodo iz vodnih virov v upravljanju Javnega komunalnega podjetja Prodnik.

vzorcev v vodovodnem sistemu Domžale–Mengeš–Trzin, pet vzorcev v sistemu Kolovec, pet v Črnem grabnu, dva v sistemu Mengeš M1–Dobeno, 12 v sistemu Ples–Podoreh–Krulc, en v sistemu v Dešnu, en v sistemu Selč–Poljane ter osem v sistemu Bršlenovica–Šentožbolt.

Izmed vseh odvzetih vzorcev sta bila dva vzorca neskladna s Pravilnikom o pitni vodi. V tem primeru je bilo vzorčenje takoj ponovljeno in razširjeno. Rezultati so pokazali skladnost ciljanega parametra s pravilnikom.

Rezultati preizkusov vzorcev pitne vode – interni nadzor (fizikalno-kemijske analize):

	Domžale– Mengeš– Trzin	Kolovec	Črni graben	Mengeš M1 – Dobeno	Ples–Podoreh– Krulc	Dešen	Selč– Poljane	Bršlenovica– Šentožbolt	SKUPAJ
Št. odvzetih vzorcev	77	5	5	2	12	1	1	8	111
Vzorci vzeti na zajetjih	58	0	3	2	7	0	0	1	71
Vzorci vzeti na omrežju	19	5	2	0	5	1	1	7	40
Neskladni vzorci na omrežju	2	0	0	0	0	0	0	0	2

Skupaj poskrbimo, da bo iz naših pip še dolgo tekla čista pitna voda

Rezultati notranjega nadzora pitne vode kažejo, da je voda, ki priteče iz pip, zdravstveno ustrezna in varna za uporabo. Ključnega pomena za varno oskrbo s pitno vodo so skrbno načrtovanje in izvajanje nadzora pitne vode, pravočasno prepoznavanje možnih nevarnosti, ki lahko ogrozijo varnost oskrbe s pitno vodo ter redno vzdrževanje objektov in naprav v javnem vodovodnem sistemu. Uporabniki pa morajo poskrbeti za ustrezno hišno vodovodno omrežje, saj je kakovost

vode, ki priteče iz pipe, odvisna tudi od stanja notranje vodovodne napeljave. Vsi skupaj pa moramo z odgovornim odnosom do okolja varovati in ohranjati vire dragocene pitne vode.

Celotno poročilo o kakovosti pitne vode za leto 2022 je objavljeno na spletni strani <https://prodnik.si/oskrba-s-pitno-vodo/vodni-viri-kakovost-vode>.

Besedilo in foto: Javno komunalno podjetje Prodnik

Praznovanje ob godu sv. Florijana : Maj in junij

V četrtek, 4. maja, smo obhajali god našega farnega zavetnika sv. Florijana. Celodnevno čaščenje smo sklenili s petimi litanijami in nadaljevali z mašo, h kateri so tradicionalno priromali farani s Homca. Maševala sta duhovnika obeh župnij. Po sklepnem blagoslovu z relikvijami sv. Florijana smo praznovanje nadaljevali na župnijskem dvorišču, kjer smo se družili ob dobrotah, ki so jih pripravile pridne gospodinje, še posebej hvala Mariji Savšek, Marjani Šuštar Berger, Mateji Čimerman in Manueli Mušič.

Mašo je vodil Tadej Ložar, župnik s Homca.

Besedilo in foto: dr. Miha Gradišek

Kaj nam pripovedujejo vsakdanji simboli Vrtnica – kraljica cvetic

»Zaradi izjemne lepote in izbranega vonja pripada vrtnici v svetu cvetic posebno mesto in velja za kraljico rož. Po vsem svetu velja za tradicionalni simbol ljubezni in lepote. V vseh vrstah umetnosti je od antike do danes obdržala sloves rože vseh rož,« piše dr. Tine Germ v knjigi Simbolika cvetja.

Zelo je bila cenjena že v antiki. Ker je najpogostejše rdeče barve, je postala znamenje boginje lepote in ljubezni. V krščanstvu rdeče vrtnice kažejo na krvavo mučeništvo svetnikov, s katerim so si pridobili nebesa. So tudi simbol Kristusovega trpljenja za odrešitev sveta. Kažejo na njegove rane: pet cvetnih listov – pet Kristusovih ran.

V srednjeveški mistiki postane vrtnica znamenje devic in še posebej Marije, nebeške kraljice. Živordeč cvet vrtnice je v prvi vrsti prispodoba Marijine ljubezni in milosti, a tudi bolečine, ki jo je pretrpela ob sinovi smrti. Bela vrtnica je podobna kot lilija simbol čistosti in neomadeževanosti: Marija je brezmadežna, od začetka bivanja prosta izvirnega in tudi vsakega osebnega greha.

Vrtnica je postala simbol ljubezni, predvsem čiste ljubezni. Srečujemo jo npr. pri upodobitvah svete Terezije Deteta Jezusa. Umetniki jo slikajo, kako iz nebes trosi vrtnice na zemljo. Pred smrtjo je namreč obljubila, da v nebesih ne bo brez dela, ampak bo še naprej delala dobro ljudem. Vrtnice so znamenje milosti in uslišanj, ki jih bo izprosila pri Bogu.

Z znamenjem vrtnice ali rože je povezana molitev rožnega venca (nem. Rosenkranz, lat. rosarium). Pri tej molitvi se namreč nizajo zdravamarije, kakor bi pletli venec iz vrtnic oziroma kar trivence iz belih, rdečih in zlatih vrtnic. Bele predstavljajo vesele skrivnosti Jezusovega življenja (rojstvo), rdeče žalostne skrivnosti (trpljenje), zlate pa častiljive skrivnosti (vstajenje). Leta 2003 je papež Janez Pavel II. uvedel še »svetli del« rožnega venca, katerega skrivnosti naštevajo dogodke iz Jezusovega javnega delovanja.

Bogdan Dolenc

Končujemo maj, posvečen Jezusovi materi Mariji in še posebej naši občini, ki ima na začetku god glavnega zavetnika, sv. Florijana.

Konec maja se bomo srečali s starejšimi, ki redno ne morejo biti z nami navzoči pri bogoslužju. Prosim sorodnike in prijatelje, da pomagata starejšim in jim omogočita to srečanje, saj je bilo za vse do zdaj vedno navdušujoče in osrečujoče. Med mašo boste lahko prejeli zakrament bolniškega maziljenja, po njej pa se bomo družili na župnijskem dvorišču, kjer pogostitev pripravijo pridne sodelavke župnijske Karitas. Kdor nima prevoza in nikogar za pomoč, naj to sporoči v župnišče.

V juniju obhajamo slovesni zapovedani praznik sv. Rešnjega telesa in krvi. Ta dan imamo celodnevno čaščenje. To pomeni, da posvečeno hostijo – Jezusa v monštranci (posebna posoda) – postavimo na vidno mesto na oltarju, kjer ga častimo od 8. do 18. ure.

Še posebej pa Jezusa počastimo s procesijo s štirimi oltarji in blagoslovi. Procesija bo potekala tako kakor velikonočna. Prvi oltar bo nasproti Vajnjarja, drugi južno od Caharija, tretji na mostu pred cerkvi in četrti v cerkvi. Prvoobhajanci vabljeni, da nabereite cvetne liste in jih posipate pred oltarji, kjer bo Jezus blagoslavljal Trzin.

Verouk bomo končali 31. maja, ko bodo otroci dobili spričevala, prvo nedeljo v juniju pa se bomo Bogu zahvalili za vse, kar smo dobrega prejeli v tem šolskem letu. Vpis v novo veroučno leto bo v tednu po 4. juniju. To nedeljo je bil sicer napovedan piknik župnijskih sodelavcev, kakor je to bilo že tradicionalno, a bomo piknik prestavili na avgust in ga nekoliko razširili, saj takrat praznuje naš duhovni pomočnik dr. Bogdan Dolenc 70-letnico svojega življenja. Vsem želimo blagoslovljen začetek počitnic, bogat oddih in obilo blagoslova na poti.

Jožica Rajer
Foto: MPP

Festival nabiralništva

V Sloveniji vse več ljudi ceni hranilno divjo hrano iz narave in svoj način življenja prilagaja spoznavanju zelišč, ki so dostopna v naši naravi. Ste tudi vi nabiralec?

Moji zgodnji spomini na divjo hrano segajo v mlada leta, ko smo na travniku žvečili stebila navadne kislice. Vsaka spomlad se je začela, ko smo po krtnah oprezali za mladim regratom. Z regratom dandanes ni več enako. Mlad ne poganja le spomladi, ampak nemalookrat je njegova druga pomlad tudi jeseni ali zima, ko smo deležni zmešnjave s temperaturami. Tudi borovnice sem rada nabirala s svojimi starši.

Ko sem se pred osmimi leti začela poklicno ukvarjati z nabiralništvom, mi je direktor nekega uglednega podjetja rekel, da trg zame sploh še ne obstaja. Pa sem vztrajala in si ga izborila, zato se danes številni z veseljem učijo od mene o užitnih divjih rastlinah in zdravih plevelih. Včasih je bil nabiralec, divji mož le Dario Cortese, danes nas je že veliko več. Letos smo nabiralci iz vse Slovenije združili moči pri pripravi prvega festivala nabiralništva.

Za temo smo si izbrali trajnostno nabiralništvo, saj še vedno vse prevečkrat opažamo, da so nekatera rastišča opustošena, poznavanje zaščitene rastlin z rdečega seznama je slabo pa tudi odnos do gob nespoštljiv. Pogosto je pomembno le, kako polna košara je in kako lepo je videti ob objavi na družbenem

omrežju, pri tem pa se pozablja na dolžnosti, ki jih imamo vsakič, ko stopimo na travnik ali v gozd.

Slovenija je država, ki ima na majhnem območju ogromno raznovrstnost rastlinskih in živalskih vrst. Pa še po eni stvari izstopamo: v vseh državah okoli veljajo za nabiranje stroga pravila: ponekod so potrebne dovolilnice, drugje opravljeni izpit, spet drugje je sprehod po zasebnih gozdovih kaznovan z visokimi kaznimi ...

Če želimo ostati oaza in dober primer upravljanja naravnega bogastva, bomo morali v prihodnje biti do narave še veliko bolj odgovorni. Na festivalu bomo na okrogli mizi razpravljali o primerih dobrih praks v nabiralništvu in ohranjanju presežne biodiverzitete.

Festival pa ne bo le strokoven, ampak bo na njem mogoče pokusiti hrano, ki je še niste okušali. Z nami bodo vrhunski in ljubiteljski kuharji. Posebej za festival pripravljamo kombuče in piva nenavadnih okusov iz divjih rastlin, v projektu Disko juha bodo mladi pripravili juho iz zavržene hrane in divjih rastlin. Stojnice so izbrane tako, da poudarjajo naša zelišča in pripravke, ki vam bodo olajšali marsikatero zdravstveno težavo.

Festival nabiralništva bo potekal 3. in 4. junija 2023.

Festivalu se lahko pridružite na nabiralniških delavnicah po vsej Sloveniji. Sama bom delavnico vodila v Trzinu. V nedeljo pa vas pričakujemo na Pogačarjevem trgu.

Najdete nas na spletni strani festivala www.festivalnabiralnistva.si in na družbenih omrežjih. Za ozaveščanje o trajnostnem nabiralništvu v okviru festivala poteka kampa-nja Ohranimo slovensko naravo.

Kako sodelujete?

Med sprehodom po naravi posnemite fotografijo, kako sami pripomorete k ohranjanju narave – lahko so to smeti, ki jih pobirate v naravi, odstranjevanje invazivnih rastlin ali pa staro drevo, ki je za vas pomembno. Idej je neskončno. Spodbudite še druge, da naredijo podobno, ter objavi na družbenih omrežjih pripišite oznako #najostanedidivja #festivalnabiralnistva.

Vabljeni k krepitvi zavesti, da je narava naša prednost in poznavanje narave tisto, kar nas povezuje.

Besedilo in foto: dr. Katja Rebolj,
www.katjarebolj.com

Koprivni kolački

Sestavine:

- 6 jajc
- 1,5 skodelice sladkorja (1 skodelica meri 250 ml)
- pol žličke soli
- 1,5 skodelice sladke smetane
- 2 skodelici pireja kopriv
- 2 vaniljeva sladkorja
- naribana lupinica 2 limon in njun sok
- 4 skodelice moke
- 4 žličke pecilnega praška

Pire kopriv pripravimo tako, da večjo količino kopriv zmešamo v blenderju in dodamo okoli 100 ml vode ali toliko, da se vse dobro premeša in nastane koprivni pire.

Rumenjake, sladkor in sol stepemo, dodamo smetano in koprivni pire. Primešamo druge sestavine in sneg šestih beljakov. Vlijemo v modelčke za mini potičke do okoli $\frac{3}{4}$ višine in pečemo 20–30 minut pri 165 °C. Model za potičke lahko nadomestimo z modelčki za kolačke.

Po izbiri lahko kolačke nadevamo še s smetanovo kremo, v vsakem primeru pa jih okrasimo s sezonskim užitnim cvetjem.

Še več kulinarčno uporabnih plevelov najdete v knjigi Zdravilni pleveli.

Za toploto in sonce prikrajšani april

Potem ko so za nami že prvomajski kresovi in veselice ter občinska slavlja, se vendarle vsaj za trenutek pomudimo pri vremenu, ki smo ga bili deležni minuli mesec. Mali traven ali travnik je po splošnem prepričanju med vremensko najbolj muhastimi meseci leta. Tudi letošnji je bil tak, bolj pa ga bomo pomnili po tem, da smo bili prikrajšani za toploto in sonce. Prva je seveda v marsičem povezana z drugim, vendar pogledajmo dejstva. Povprečna mesečna temperatura zraka je bila kar za okrog stopinjo Celzija hladnejša od dolgoletnega povprečja 1991–2020. Odkloni v tem obsegu navzgor ali navzdol so sicer statistično pričakovani, a v zadnjih letih in desetletjih ni prav pogosto, da imamo prehladne mesece. Zadnji povprečno tople oziroma hladne mesec v zadnjem letu dni je bil september 2022. Saj še pomite obilno moč, ki je hitela nadomestiti lanskoletno hudo poletno sušo, mar ne? Od takrat naprej pa vse do minulega aprila pa so bili vsi meseci nadpovprečno topli, in to za pol do več kot 3 stopinje Celzija. Najbolj prav letošnji januar, ki pa nam je nazadnje le prinesel zimo z zamudo.

Podnebne statistike 1950–2020 in zadnji klimatološki niz 1991–2020 oziroma povprečja, podnebne diagrame, časovne poteke in trende, tudi po meteoroloških letni časih, si lahko po novem ogledate tudi na spletnih straneh ARSO (https://meteo.arso.gov.si/met/sl/climate/tables/statistike_1950_2020/). Če primerjamo zdajšnje vrednosti, predvsem temperaturne, z zadnjim 30-letnim nizom, so odstopanja precej manjša, saj se v tem nizu že kažejo posledice segrevanje našega ozračja. Letošnji april je verjetno le še ena od lastovk, ki pa ne bo prinesla pomladi, se ga bomo pa spominjali po tem, da je precej zavrl spomladansko cvetenje in rast in s tem otežilo marsikatero sadno drevo. Ker so nam »mojstri« na Osnovni šoli Trzin sredi meseca izklopili razdelilnik električnega toka, kar smo opazili tik pred prvomajskimi prazniki in morali čakati, da so nam odprli hram učenosti po praznikih, smo bili minuli mesec precej prikrajšani za meteorološke podatke iz domačega loga; zato smo si tokrat izjemoma in v celoti izposodili sosedove.

Naša vremenska postaja je torej začela delovati takoj po praznikih, do konca tega meseca pa bomo predvidoma popravili tudi merilnik padavin, da v prihodnje ne bo treba več gledati v sosedove merilne posode. A vrnimo se k ta toploto in sonce prikrajšanemu aprilu in si oglejmo nekatere bolj zanimive podatke. Le tri dni je v najtoplejšem delu dneva živo srebro preseglo 20 stopinj Celzija, medtem ko je kar šest juter najnižja temperatura zraka padla pod ledišče – od tod tudi šest hladnih in nobenega toplega dne! V začetku meseca kar tri dni zapored oziroma od 5. do 7. aprila. Zadnjega od štirih dni s slano smo imeli 6. aprila. Vrednost najnižje temperature zraka je bila celo nižja od marčevske istovrstne temperature. Na srečo slana in zmrazil v naših koncih nista napravili večje škode, kar gre tudi na račun dejstva, da je hladnejše vreme zavrl cvetenje in rast. Mesečna količina padavin

Konec aprila smo lahko tudi v Trzinu skoraj pol ure opazovali mavrico in to notranji in zunanji lok. Zunanji (zgornji) lok je po intenziteti svetlobe šibkejši in ni vedno viden ter ima obrnjeno zaporedje barv. Notranji (spodnji) lok mavrice pa sestavljajo barve celotnega spektra barv od vijolične spodaj do rdeče zgoraj.

je bila zelo podobna marčevski; dobro nas je namočilo v četrtek, 13. aprila, saj smo prejeli ta dan več kot 50 litrov na kvadratni meter. Po en dan smo zabeležili tudi meglo in nevihto z grmenjem.

V prvi dekadi meseca je pozeblo nekaj zgodnjega sadnega drevja, večinoma pa je zacvetelo kasneje. Proti koncu meseca se je vegetacija le razbohotila in drevje je že olistalo do sredogorja, zelenilo pa je »eksploziralo« šele po prvomajskih praznikih. Gore so aprila prejele še precej snega, na Kredarici so izmerili najvišjo sezonsko skupno višino snežne odeje (390 cm) šele v maju (4. maja). V zadnjih petih letih je bilo to že četrtič, v drugi polovici 20. stoletja se je zgodilo to le na vsakih 5–10 let. Praviloma zabeležijo to višino v prvi polovici aprila. Kakorkoli že, tovrstna vodna zaloga je in bo še kako dragocena. Naši zahodni sosedji se že v tem času bojijo poletne suše, saj je bilo letos v večini Alp dokaj malo snega, temu primerni pa je tudi vodnatost večjih alpskih rek. Na njihovi sončni strani smo lahko vsaj do sredine poletja glede tega brez skrbi. Zato se v naslednjih tednih in dokler nas ne »zadenejo« prvi vroči dnevi, v polni meri prepustite pomladanskemu razpoloženju, ki bi moralo biti v letošnjem maju na račun 750. obletnice prve omembe Trzina še toliko bolj veselo in ne nazadnje tudi slavnostno.

Miha Pavšek

Foto: Nataša Pavšek

VREMENSKA POSTAJA OŠ TRZIN (april 2023)			
Kazalnik	Podatek	Datum/niz	Ura/obdobje
Povprečna temperatura zraka (°C)	8,9	1.–30. 4.	mesec
Najvišja temperatura zraka (°C)	24,5	29. 4.	16.53
Najnižja temperatura zraka (°C)	–6,3	6. 4.	6.43
Največja dnevna T amplituda (razlika maks./min. T, v °C)	22,0 (17,6 / –4,4)	7. 4.	0.00–24.00
Število dni s padavinami ($\geq 0,3$ / ≥ 3 / ≥ 30 mm)	9 / 5 / 1	1.–30. 4.	mesec
Št. hladnih/toplih dni (min. T ≤ 0 °C/maks. T ≤ 0 °C)	6 / 0	1.–30. 4.	mesec
Največja dnevna količina padavin (mm)	52,3	13. 4.	0.00–24.00
Mesečna količina padavin (mm/h)	94	1.–30. 4.	mesec
Količina padavin v letu 2023 (mm)	388	1.–30. 4.	štirimesečje
Najvišja hitrost vetra (km/h)/smer	34,9 / V	3. 4.	11.45

Izbrani meteorološki podatki za Trzin za april 2023; celoten arhiv za ta mesec je dostopen na spletnem naslovu <http://vreme.lokaprimengsu.info/text.php?report=NOAA/NOAA-2023-04.txt>, vsi podatki pa na <http://vreme.lokaprimengsu.info>

Manualna medicina – specialisti za gibalni sistem

Hrbtenica vam bo hvaležna!

V uradni medicini obstaja področje, ki je usmerjeno na zdravljenje gibalnega sistema z ročnimi tehnikami, brez uporabe zdravil in invazivnih posegov v telo – manualna medicina. Tehnike izvajajo zdravniki, specialisti nevrologi in ortopedi.

V Sloveniji smo se s tehnikami manualne medicine prvič seznanili pred več kot tridesetimi leti, ko je medicinski center MOGY povabil k sodelovanju prvega zdravnika, ki je tehnike manualne medicine predstavil slovenski strokovni javnosti. Danes manualna medicina sodi v uradno zdravstvo, ordinacije MOGY najdemo po vsej Sloveniji, v njih deluje osem zdravnikov specialistov. Osnovno področje je zdravljenje sprememb na področju hrbtenice, sklepov, okončin, mišic in vezivnega tkiva. Največ težav imajo ljudje zaradi obrabnih sprememb, poškodb, stanja po operativnih posegih, preobremenjenosti in stresa.

Bistvo zdravljenja je pravilna diagnoza

Ob prvem obisku zdravnik opravi klinični nevrološki pregled, preveri stanje mišic, vezivnega tkiva, refleksov, oceni držo, gibanje in preuči medicinsko dokumentacijo (izvide in slike) za obstoječe težave, če bolnik z njimi razpolaga. Na tej podlagi predpiše določeno število terapij, v kolikor obstajajo realne možnosti za zdravljenje z manualnimi tehnikami. »S terapijami nadaljujemo, ko natančno določimo diagnozo in smo prepričani v uspeh terapij. V kolikor težave segajo izven našega področja, bolnika usmerimo k drugim specialistom. Ljudje so nam hvaležni za konkreten nasvet in pomoč,« nam zaupa zdravnik Andrej Kotov iz ordinacije MOGY v Trzinu.

Najpogostejše težave in diagnoze ki jih s tehnikami manualne medicine uspešno zdravimo, so:

- bolečine v hrbtenici (predvsem v vratnem in ledvenem delu),
- bolečine v sklepih (koleno, rama, kolk),
- bolečine v rokah ali nogah (tudi občutki otopelosti, nemoči in mravljinčenja),
- glavoboli, vrtoglavice in nespečnost
- nepravilna ukrivljenost hrbtenice (izravnana lordoza, kifoza, skolioza),
- spremembe medvretenčnih ploščic (protuzija, hernija diska),
- posledica draženja živčnih pletežev (lumbalgija, radikulopatija, išialgija, cervikalgija, cervikobrahialgija...),
- obrabne spremembe na hrbtenici (hondroza, spondiloza, spondilartroza...),
- draženje vegetativnih ganglijev avtonomnega živčnega sistema,
- zamik vretenca (spondilolisteza),
- epikodilitis, sindrom karpalnega kanala,
- tinitus (šumenje v ušesih), neprijetni občutki po obrazu, motnje vida.

Zdravniki ordinacij MOGY so v več kot tridesetih letih delovanja uspešno pomagali že več kot deset tisoč ljudem. Zaupajte svoje zdravje strokovnjakom.

Hrbtenica vam bo hvaležna

S tehnikami manualne medicine v večini primerov zdravimo vzroke težav in jih s tem odpravimo za vedno. Obrabnih sprememb, posledice poškodb ali operativnih posegov sicer ne moremo »izbrisati«, v tem primeru uspešno vplivamo na simptome, ki se ob tem pojavljajo. V več kot 80 % so tehnike manualne medicine uspešne pri zdravljenju hernije diska, v primeru išijasa pa tudi 100 %. V tridesetih letih delovanja so pozdravili več tisoč ljudi, med njimi veliko takšnih, ki so že imeli napotnico za operativni poseg na hrbtenici.

Naročila in informacije:

- **ordinacija MOGY Trzin, T: 01 561 25 21**
Andrej Kotov, dr. med., spec. nevrolog,
spec. manualne medicine
Vasilij Banin, dr. med., spec. nevrolog,
spec. manualne medicine
- **ordinacija MOGY Celje, T: 040 866 456**
Roman Burdeniuk, dr. med., spec.
ortoped, spec. manualne medicine
- **ordinacija MOGY Maribor in Tišina, T: 02 470 24 13**
Sergej Fedorov, dr. med., spec. nevrolog,
spec. manualne medicine
Vladimir Fedorov, dr. med., spec.
nevrolog, spec. manualne medicine
- **ordinacija MOGY Nova Gorica in Koper, T: 05 300 23 77**
Arkadij Januškevič, dr. med., spec.
nevrolog, spec. manualne medicine
Genadij Filipov, dr. med., spec. nevrolog,
spec. ortoped, spec. manualne medicine
Dimitrij Gaidukevich, dr. med., spec.
ortoped, spec. manualne medicine
- **ordinacija MOGY Novo mesto, T: 040 56 56 65**
Vasilij Banin, dr. med., spec. nevrolog,
spec. manualne medicine

Čakalne dobe za prvi pregled so kratke, v povprečju 7-10 dni. Na terapije, ki jih na podlagi pregleda predpiše zdravnik, se ne čaka. Za najbolj pogosto težavo kot je dolgotrajna bolečina v križu, je običajno potrebnih 4-6 terapij. »V naše ordinacije prihajajo ljudje, ki so do sedaj poskusili že različne vrste zdravljenja, a brez uspeha. Morda so ordinacije MOGY drugačne zato, ker zdravniki specialisti izvajajo tako preglede kot tudi terapije in spremljajo pacienta ves čas zdravljenja,« zaključuje vodja ordinacij MOGY, mag. Sanja Zrimšek.

POSEBNA UGODNOST
ZA BRALCE ODSEVA

Brezplačna terapija ob prvem pregledu

Ugodnost velja za naročila do 15. 6. 2023.
Redna cena terapije je 45 EUR. Brezplačna terapija se izvede po presoji zdravnika v primeru indikacij za zdravljenje.

Brezplačna številka
080 12 03

www.mogy.si

NOVI RENAULT AUSTRAL

8 let jamstva*
že za 190 €/mesec**

*V obdobju 2 let od nakupa vozila velja tovarniška garancija. Po preteku tovarniške garancije sledi 3 leta podaljšane jamstva Renault oz. 100.000 km, kar koli se zgodi prej, ter nato dodatna 3 leta podaljšane jamstva Real Garant oziroma 150.000 km, kar koli se zgodi prej. Kupec prejme dodatna 3 leta podaljšane jamstva Real Garant samo ob nakupu vozila z Renault Financial Services.
**Mesečni obrok velja za model Renault Austral Equilibre mild hybrid 140 in začetna cena 27.900 €. Navedena začetna cena je priporočena maloprodajna cena (MPC) in je neobvezujoča ter ne vključuje 22-odstotni DDV in DMV. Informativni izračun mesečnega obroka je narejen na dan 1.4.2023 za skupni znesek kredita v višini 4.621,37 €, za določen obdobje 48 mesecev in upošteva nespremenljivo obrestno mero 6,49% in polog v višini 8.407,93 €. EOM je 7,52% in se lahko spremeni, če se spremeni katerikoli element v izračunu. Kreditatelj vrne kredit v 48 mesečnih obrokih v višini 190 € in z zadnjim povzanim obrokom v višini 14.870,70 €. Skupna finančna obveznost, kjo mora odplačati kreditjemalec, brez vštete vplačanega pologa, znaša 24.465,44 €, od tega znašata zavarovalna premija 225,74 € in strošek odobritve kredita 249,00 €. Fleksibilna je pogojena s sklenitvijo obveznega in osnovnega kasko zavarovanja vozila za celotno dobo financiranja pri eni izmed slovenskih zavarovalnic. Kupec lahko ob koncu financiranja izkoristi možnost prodaje vozila koncesionarju, ki mu je prodal vozilo, po vnaprej določenih pogojih. Ponudba velja ob nakupu vozila z Renault Financial Services. Poraba pri mešanem ciklu: 4,6-6,6 l/100 km. Emisije CO₂: 104-149 g/km. Emisijska stopnja: EURO6dFULL. Emisija NOx: 0,0184-0,0495 g/km. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prižigalnega ogljena, delcev PM₁₀ in PM_{2.5}, ter dušikovih oksidov. Pri vzajemni si pravico do napak. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. Slika je simbolična. GA Adriatic d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Renault priporoča Castrol

renault.si

Avtotohiša REAL

Avtotohiša Real d.o.o., Vodovodna c. 93, Ljubljana

Simon Blaznik, **041 601 750** | Uroš Hočevnar, **041 306 620** | Peter Koci, **051 319 185**

plačan oglas

GIVOS d.o.o.

**ALU
OGRAJA**

**PVC
OGRAJA**

• VRTNE IN BALKONSKE OGRAJE • DVORIŠČNA VRATA

M: 040 568 000 | www.givos.si | info@givos.si

PRODAJA IZDELKOV: GIVOS d.o.o., SREDNJA VAS 73, 4208 ŠENČUR

plačan oglas

STROJNI TLAKI - ESTRIHI - OMETI

hitro, kvalitetno in ugodno

031 689 832 - Boštjan

TLAKI KOS d.o.o., Ljubljanska 33, Kamnik

plačan oglas

TV - INTERNET

Slovenski in tuji TV programi z Limbarske gore, Krvavca ter Krma.

ZANESLJIVO IN UGODNO!

- TV od 18,5 EUR, INTERNET od 13 EUR, MOBILNA TEL. od 5 EUR/mesec
- ARENA SPORT, SPORT KLUB, POP TV, filmski, otroški in dokumentarni (DISCOVERY) programi.
- INTERNET in IPTV signal + časovni zamik tudi s Kamniškega gradu, Krma, Ambroža, Velike Planine, Zg. Javoščice, Rožična, Porebra, Sr. Vasi, Črnivca, Slivne in Sv. Miklavža.

040 997 007

www.zvezdatv.si www.gorosan.com

Zvezda
15 let

SERVIS LCD TV

plačan oglas